

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยเรื่องทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับบทบาทของ
โฆษณาคือการพัฒนาสังคมนี้ จะเสนอโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. การวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักโฆษณา
โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ได้แก่
  - 1.1 เพศ
  - 1.2 อายุ
  - 1.3 การศึกษา
  - 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน
  - 1.5 ตำแหน่งงาน
2. การวิเคราะห์แนวคิดด้านการโฆษณา
  - 2.1 ลักษณะของโฆษณาที่มีประสิทธิภาพ
  - 2.2 ลักษณะโฆษณาที่นักโฆษณาพอใจ
  - 2.3 บทบาทของโฆษณาคือคุณภาพของสินค้า
  - 2.4 บทบาทของโฆษณาคือราคาสินค้า
3. การวิเคราะห์บทบาทของโฆษณาคือสังคม

4. การวิเคราะห์บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคม
- 4.1 บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและ
ปัจจุบัน
- 4.2 โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง
- 4.3 โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม
- 4.4 โอกาสของการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม
- 4.5 การปรับปรุงโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม
- 4.6 แนวโน้มของบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักโฆษณา

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ชาย	11	30.5	11	30.5	22
หญิง	7	19.5	7	19.5	14	39.0
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

นักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เล็กน้อย

ตารางที่ 2 แสดงอายุของนักโฆษณา

อายุ (ปี)	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	น้อยกว่า 30	11	30.5	15	41.7	26
30 ปีขึ้นไป	7	19.5	3	8.3	10	27.8
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าและนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา
ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี

ตารางที่ 3 แสดงระดับการศึกษาของนักโฆษณา

ระดับการศึกษา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อนุปริญญา	2	5.6	-	-	2	5.6
ปริญญาตรี	9	25.0	14	38.9	23	63.9
ปริญญาโท	7	19.4	4	11.1	11	30.5
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

ระดับการศึกษาของนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้า และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับปริญญาโท มีนักโฆษณาที่จบการศึกษาในระดับอนุปริญญาเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4 แสดงวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาที่นักโฆษณาสำเร็จ

วุฒิการศึกษา สาขาวิชา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
นิเทศศาสตร์	6	16.6	12	33.4	18	50.0
บริหารธุรกิจ	6	16.6	1	2.8	7	19.4
ศิลปกรรมศาสตร์	-	-	2	5.6	2	5.6
ศึกษาศาสตร์	2	5.6	-	-	2	5.6
เศรษฐศาสตร์	2	5.6	-	-	2	5.6
สถาปัตยกรรมศาสตร์	1	2.8	1	2.8	2	5.6
อักษรศาสตร์	1	2.8	2	5.6	3	8.4
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าส่วนใหญ่มุ่งจบการศึกษาสาขาวิชา
นิเทศศาสตร์ และบริหารธุรกิจ รองลงมาคือจบสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และ
เศรษฐศาสตร์

นักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาส่งส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาวิชา
นิเทศศาสตร์ รองลงมาคือจบสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ และอักษรศาสตร์

ตารางที่ 5 แสดงประสบการณ์ในการทำงานของนักโฆษณา

ประสบการณ์ใน การทำงาน	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
	น้อยกว่า 5 ปี	7	19.4	13	36.1	20
5 - 10 ปี	5	13.9	1	2.8	6	16.7
มากกว่า 10 ปี	6	16.7	4	11.1	10	27.8
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

นักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ส่วนนักโฆษณาที่มีประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดของกลุ่ม

ตารางที่ 6 แสดงตำแหน่งงานของนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้า

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการลูกค้าอาวุโส (Senior Account Director)	1	5.6
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการลูกค้า (Account Director)	8	44.4
ผู้บริหารงานฝ่ายบริการลูกค้าอาวุโส (Senior Account Executive)	1	5.6
ผู้บริหารงานฝ่ายบริการลูกค้า (Account Executive)	8	44.4
รวม	18	100.0

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบริการลูกค้า และผู้บริหารงานฝ่ายบริการลูกค้า

ตารางที่ 7 แสดงตำแหน่งงานของนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ที่ปรึกษาฝ่ายสร้างสรรค์ (Creative Consultant)	1	5.6
ผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์ (Creative Director)	5	27.7
หัวหน้ากลุ่มสร้างสรรค์ (Creative Group Head)	1	5.6
ผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ (Art Director)	2	11.1
ผู้เขียนบทโฆษณาอาวุโส (Senior Copy Writer)	1	5.6
ผู้เขียนบทโฆษณา (Copy Writer)	8	44.4
รวม	18	100.0

นักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้เขียน
บทโฆษณา รองลงมาคือดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แนวคิดด้านการโฆษณา

จากการสัมภาษณ์นักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและนักโฆษณาฝ่าย
สร้างสรรค์งานโฆษณา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปได้ดังนี้

ลักษณะของโฆษณาที่มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นของนักโฆษณาเกี่ยวกับลักษณะของโฆษณา
ที่มีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น ของนักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บรรลุวัตถุประสงค์ ของลูกค้า	9	25.0	7	19.4	16	44.4
มีความคิดสร้าง สรรค์	4	11.1	5	13.9	9	25.0
สื่อสารให้เข้าใจ ได้ง่าย	3	8.3	2	5.6	5	13.9
น่าสนใจ	2	5.6	4	11.1	6	16.7
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางพบว่านักโฆษณาส่วนใหญ่จำนวน 44.4 มีความเห็นว่าโฆษณามีประสิทธิภาพต้องบรรลุวัตถุประสงค์ของลูกค้า นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 25.0 มีความเห็นว่าจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 13.9 มีความเห็นว่าจะต้องสื่อสารให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ง่าย และนักโฆษณาจำนวนร้อยละ 16.7 เห็นว่าโฆษณานั้นต้องน่าสนใจ

โฆษณามีประสิทธิภาพมีความหมายค่อนข้างกว้าง จากการสัมภาษณ์นักโฆษณาค่างก็ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปตามที่ตนคิดว่าเหมาะสมและถูกต้องที่สุด ลักษณะโฆษณามีประสิทธิภาพในความคิดเห็นของนักโฆษณามีดังนี้

1. บรรลุวัตถุประสงค์ของลูกค้า

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 44.4 ซึ่งประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 25.0 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาร้อยละ 19.4 ให้ความเห็นว่า วัตถุประสงค์หลักของบริษัทลูกค้าคือ เพื่อการขายสินค้า ทั้งในช่วงออกสินค้าชนิดใหม่ โฆษณาจะต้องทำให้สินค้านั้นเป็นที่รู้จักและขายได้จำนวนมาก และในช่วงที่สินค้าเป็นที่รู้จักอยู่ในตลาดแล้ว โฆษณาจะต้องเพิ่มยอดขายของสินค้าให้สูงขึ้น เพราะในยุคนี้อยู่ตามท้องตลาดเราจะพบสินค้ามากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีหลายยี่ห้อ เป็นผลเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตสินค้านั้น ทำให้สามารถผลิตสินค้าเลียนแบบ (Me-too Product) และสามารถพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ก้าวหน้าเหนือคู่แข่งอย่างรวดเร็ว หากสินค้านั้นมียอดขายสูงนั้นหมายถึงผลกำไรจำนวนมากที่จะได้รับจากการผลิตสินค้านั้น ดังนั้นเมื่อบริษัทตัวแทนโฆษณาส่งงานโฆษณาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การขายสินค้าของบริษัทลูกค้า ก็จะต้องสร้างโฆษณาในลักษณะมุ่งเน้นตัวสินค้าที่จะขายนั้น (Hard Sale) โดยพยายามย้ำชื่อสินค้าและจุดเด่นของสินค้าในงานโฆษณานั้นไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์

หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร หรืออาจใช้กลยุทธ์เร่งเร้าให้ประชาชนซื้อสินค้านั้น ให้เร็วที่สุดโดยวิธีลด แลก แจก แถม ดังที่เราเห็นในโฆษณาทุกวันนี้ นักโฆษณาให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าสินค้าชนิดนี้มักเป็นสินค้าที่มีการแข่งขันสูง เช่น สบู่ แชมพู ยาสีฟัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามนักโฆษณาให้ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโฆษณานี้ว่าต้องขายสินค้าได้นั้นจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อบริษัทผู้ผลิตสินค้ามีระบบการตลาด ระบบการจัดจำหน่ายที่ดี เพราะเมื่อโฆษณาสินค้าไปแล้ว ประชาชนเกิดความต้องการจะซื้อสินค้า ต้องมีสินค้านั้นสนองตอบความต้องการของประชาชนได้ในทันที ซึ่งจากการสัมภาษณ์นั้นนักโฆษณากลุ่มนี้ย้ำอยู่เสมอว่า ระบบการตลาด, ระบบการจัดจำหน่ายมีความสำคัญมากซึ่งจะส่งผลให้โฆษณาสามารถทำหน้าที่ในการขายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากวัตถุประสงค์ในการขายสินค้าแล้ว บริษัทผู้ผลิตสินค้าอาจมีวัตถุประสงค์ในการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อตัวสินค้าและบริษัทที่เกิดจากความทรงจำของประชาชน โฆษณาลักษณะนี้จะไม่เน้นการขายสินค้า แต่จะเน้นให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาในตัวสินค้าและบริษัทผู้ผลิตสินค้านั้น

นักโฆษณากลุ่มนี้ให้ความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของลูกค้านั้นจะเป็นข้อกำหนดให้นักโฆษณาพยายามสร้างสรรค์งานโฆษณาให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น กล่าวคือหากบริษัทลูกค้าต้องการขายสินค้าโฆษณานั้นจะต้องขายสินค้าให้ได้เพิ่มขึ้น หากบริษัทลูกค้าต้องการสร้างภาพพจน์ต่อตัวสินค้าหรือบริษัท โฆษณานั้นจะต้องโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้เกิดภาพพจน์ที่ดีต่อตัวสินค้าหรือบริษัทโดยไม่เน้นการขายสินค้ามากนัก ดังนั้นนักโฆษณาจึงต้องสร้างงานโฆษณาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัทลูกค้าให้ได้

2. มีความคิดสร้างสรรค์

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 25.0 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 11.1 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 13.9 ให้ความเห็นว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นหัวใจของงานโฆษณาโฆษณาจะประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือไม่ขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ นักโฆษณาให้ความเห็นว่าโฆษณาที่ดีนั้นควรจะแปลกใหม่กว่า เค้นคว้าโฆษณารุ่นอื่น ๆ โดยเฉพาะโฆษณาสินค้าที่มีรูปร่างลักษณะ คล้ายคลึงกันหรือเป็นสินค้าที่มีหลายยี่ห้อ โฆษณาจะต้องดึงจุดเด่นของสินค้านั้นออกมาสร้างสรรค์เป็นงานโฆษณา นอกจากนี้นักโฆษณาให้ความเห็นว่า หากโฆษณาไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่แหวกแนวจากโฆษณาสินค้าประเภทเดียวกันหรืออื่น จะเกิดผลร้ายคือเมื่อโฆษณาไปแล้วนอกจากยอดขายจะไม่เพิ่มขึ้นก็อาจจะลดลง เพราะผู้บริโภคจะจดจำโฆษณาของเราว่าโฆษณาสินค้ายี่ห้ออื่น

ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึง เป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวังให้มาก นักโฆษณาสวนใหญ่เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "โฆษณาที่ดีจะต้องแหวกแนวให้ต่างจากโฆษณาอื่น" เพราะความแปลกใหม่ของโฆษณานั้นจะกระตุ้นให้ผู้บริโภคจดจำและให้ความสนใจในโฆษณาสินค้าชนิดนั้น

3. ต้องสื่อสารให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ง่าย

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 13.9 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 8.3 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 5.6 ให้ความเห็นว่า การโฆษณาเป็นการสื่อสารจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคจำนวนมากในเวลาเดียวกัน โดยผ่านสื่อโฆษณาเช่นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น โดยเฉพาะสื่อโฆษณาประเภทโทรทัศน์นั้นจะมีค่าใช้จ่ายสูงมาก

เช่น รายการโทรทัศน์ช่วงหลังข่าว 2 ทุ่ม อัตราค่าโฆษณาสูงถึง 80,000 บาทต่อ นาที ดังนั้นเวลาทุกวินาทีที่เข้ารับการโฆษณาจึงมีค่ามากจำเป็นต้องสื่อสารไปยัง กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้ความเข้าใจได้มากที่สุด

นักโฆษณากลุ่มนี้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการสื่อสารของโฆษณา ที่จะให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ง่ายนั้นควรจะมีองค์ประกอบดังนี้คือ

3.1 สื่อสารไปยังผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

การโฆษณาควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน เพราะการสื่อสารตรงไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนั้นจะเป็นการประหยัดงบประมาณและให้ผลคุ้มค่าที่สุด ตัวอย่างที่เราเห็นได้ชัดคือ ในรายการถ่ายทอดสดมวย ไม่ว่าจะเป็นมวยไทย หรือมวยสากล จะมีโฆษณาสินค้าประเภทเครื่อง คัมบังกางเกง, ยาบรรเทาอาการเคล็ดขัดยอกของกล้ามเนื้อ, รถยนต์กระบะ เป็นต้น ซึ่งตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ชอบชมกีฬามวย ดังนั้น โฆษณาที่มีประสิทธิภาพจะต้องพยายามสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

3.2 โน้มน้าวใจผู้บริโภคได้ดี

นักโฆษณาให้ความเห็นว่าการโน้มน้าวใจเป็นปัจจัย สำคัญในการโฆษณา เพราะเมื่อผู้บริโภคได้ยินได้เห็นโฆษณาทุกวัน สารจาก โฆษณานั้นจะค่อย ๆ ซึมอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภค วิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันคือ ดึงเอาจุดเด่นของสินค้ามากล่าว ถึงแม้ว่าสินค้านั้นหนึ่ง ๆ อาจมีจุดเด่นหลาย ประการ แต่นักโฆษณาให้ความเห็นว่าการดึงจุดเด่นที่สุดของสินค้ามากล่าวเพียง ประการเดียวก็จะสามารถโน้มน้าวใจผู้บริโภคได้ แต่ที่สำคัญที่สุดคือจะต้องไม่ หลอกลวงผู้บริโภค

การโน้มหน้าใจผู้บริโภคสามารถนำไปสู่พฤติกรรม
ของผู้บริโภคอันจะเกิดประโยชน์แก่สินค้าที่ทำการโฆษณา 2 ประการคือ

3.2.1 พฤติกรรมภายในของผู้บริโภค

ข่าวสารต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคได้รับจาก

โฆษณาทุก ๆ วันจะเข้าไปสะสมอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภค ซึ่งผู้บริโภคมัก
โน้มหน้าใจที่จะยอมรับสินค้าที่ได้เห็นจากโฆษณาทางสื่อมวลชนต่าง ๆ นักโฆษณา
กล่าวว่าความทรงจำของผู้บริโภคจะมีการจัดอันดับความคุ้นเคยของสินค้านั้น
สินค้าที่ได้เห็นจากโฆษณาบ่อย ๆ จะเป็นสิ่งแรก ๆ ที่เขานึกถึง ส่วนสินค้าที่
ไม่เคยเห็นจากโฆษณาหรือเคยเห็นแต่น้อยครั้ง ผู้บริโภคมักจะไม่นึกถึงหรือต้อง
ใช้เวลานานในการคิดนาน สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าเพราะหากผู้บริโภค
ไม่เคยเห็นโฆษณาสินค้านั้น หรือเห็นแต่น้อยครั้ง จะทำให้เกิดความรู้สึกไม่
แน่ใจจึงไม่อยากจะเสี่ยงลองซื้อมาใช้

3.2.2 พฤติกรรมภายนอกของผู้บริโภค

พฤติกรรมภายนอกของผู้บริโภคเป็น

พฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากพฤติกรรมภายในหลังจากที่ผู้บริโภคได้เห็นโฆษณา
หากสังเกตพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เลือกซื้อสินค้าบริเวณที่แสดงสินค้า (Shelf)
ในซูเปอร์มาร์เก็ตของห้างสรรพสินค้าจะเห็นว่าผู้บริโภคนิยมหยิบหรือเลือก
ซื้อสินค้าด้วยความมั่นใจไม่มีความโลเลหรือเปลี่ยนไปหยิบยี่ห้ออื่น เป็นเพราะข่าว
สารต่าง ๆ จากโฆษณาที่ผู้บริโภคเห็นเป็นประจำสามารถซึมเข้าไปอยู่ในความ
ทรงจำของเขาจึงก่อให้เกิดพฤติกรรมภายนอกคือซื้อสินค้านั้นด้วยความมั่นใจ ใน
ทางตรงกันข้ามหากผู้บริโภคนึกเลือกสินค้านั้นเป็นเวลานาน หยิบใส่ตระกร้าแล้วก็
หยิบออกไปเปลี่ยนเป็นยี่ห้ออื่นแสดงว่าเขามีความลังเลไม่แน่ใจว่าจะซื้อสินค้า

ยี่ห้อที่ดี นั้นเป็นเพราะข่าวสารต่าง ๆ จากโฆษณายังไม่สามารถเข้าไปสะสม
อยู่ในความทรงจำของผู้บริโภคในปริมาณที่มากพอ

3.3 สื่อสารตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

นักโฆษณาให้ข้อคิดว่าการโฆษณาที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคจะสร้างความทะเยอทะยาน (Ambition) ทำให้
ผู้บริโภคเกิดความมานะพยายามเก็บหอมรอมริบเพื่อจะซื้อสินค้าที่เขาต้องการ
ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ เด็กเป็นผู้บริโภคที่ไม่มีรายได้เลย แต่เมื่อเห็นโฆษณา
รองเท้ากีฬาแล้วเกิดความต้องการที่จะซื้อ แม้ว่ารองเท้ายี่ห้อนั้นจะมีราคา
หลายพันบาท เด็กจะค่อย ๆ เก็บเงินจนสามารถซื้อรองเท้ากีฬาที่เขาต้องการ

3.4 มีความเกี่ยวข้องกับตัวสินค้า

โฆษณจะต้องสื่อสารให้เกี่ยวข้องกับตัวสินค้านั้น
บ่อยครั้งที่พบว่าโฆษณาบางชิ้นเผยแพร่ออกไปแล้วผู้บริโภคไม่ทราบว่าเป็นโฆษณา
สินค้าอะไร เพราะโฆษณานั้นไม่มีความเกี่ยวข้องกับตัวสินค้าเลย ซึ่งนักโฆษณา
แนะนำว่าไม่ควรมองข้ามจุดนี้ไป เพราะโฆษณาจะสูญเปล่าหากเผยแพร่ออกไป
แล้วผู้บริโภคไม่เข้าใจโฆษณานั้น

4. มีความน่าสนใจ

หากมองย้อนกลับไปในอดีตประมาณ 10 ปี โฆษณาในสมัยนั้น ส่วนใหญ่จะมีลักษณะดังนี้คือ

4.1 เป็นภาพนิ่ง (Slide) ฉายขึ้นมาบนจอโทรทัศน์ แล้วมีโฆษกพูดเกี่ยวกับสรรพคุณของสินค้า

4.2 เป็นภาพยนตร์ในลักษณะพลิกภาพไปมาสองสามครั้ง แล้วโฆษกพูดเกี่ยวกับข้อดีของสินค้า

จะเห็นได้ว่า โฆษณาในสมัยนั้นจะมีลักษณะ เน้นการพูดคือ พยายามพูดเกี่ยวกับสรรพคุณ ข้อดีของสินค้า หากมีจุดเด่นหลายประการ โฆษกก็ต้องพยายามพูดให้หมด การพูดจะมีลักษณะใช้เสียงดัง หรือตะโกนโหวกเหวก บางครั้งจะพยายามตอกย้ำชื่อสินค้าหลาย ๆ ครั้ง โฆษณาจึงมีลักษณะยึดเยียด เป็นการรวบกววนและสร้างความรำคาญให้แก่ผู้บริโภค จึงทำให้ผู้บริโภคไม่สนใจโฆษณา เช่น ผู้บริโภคมักจะเปลี่ยนช่อง หรือลุกไปทำงานอื่นในขณะที่เป็นช่วงของโฆษณา

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 16.7 ซึ่งประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 5.6 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 11.1 ให้ความเห็นว่าปัจจุบันโฆษณามีลักษณะดีขึ้นมาก จะเห็นได้จากโฆษกไม่พยายามพูดยึดเยียดข้อมูลแก่ผู้บริโภค เทคนิคต่าง ๆ การลงทุนในการผลิตโฆษณามีมากขึ้น การกล่าวถึงจุดเด่นของสินค้าก็จะกล่าวถึงจุดเด่นที่สุดของสินค้าเพียงประการเดียวทำให้โฆษณามีความน่าสนใจมากขึ้น นักโฆษณาให้ความเห็นว่าโฆษณากลายเป็นความบันเทิงอย่างหนึ่งของผู้บริโภค สังเกตได้จากผู้บริโภคสนใจชมโฆษณามากขึ้น

โฆษณาที่น่าสนใจสามารถทำให้ผู้บริโภคหันมาสนใจสินค้า
ของคุณได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันได้มีการนำ
เทคนิคใหม่ ๆ มาประกอบในโฆษณา การใช้อารมณ์ของภาพที่อ่อนไหว การใช้
ภาพที่สวยงาม ตลอดจนการใช้วิทยากรใหม่ ๆ ที่ประชาชนยังไม่ทราบมากนัก
มาประกอบในการโฆษณา เช่น การนำเด็กทารกมาว่ายนํ้า เป็นต้น เหล่านี้
สามารถดึงความสนใจจากผู้บริโภคได้มาก

ตารางที่ 9 แสดงลำดับการให้ความสำคัญต่อลักษณะของโฆษณาที่มีประสิทธิภาพ

ลำดับที่	นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้า	นักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา
1.	บรรลุนิยามประสงค์ของลูกค้า	บรรลุนิยามประสงค์ของลูกค้า
2.	มีความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์
3.	สื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย	มีความน่าสนใจ
4.	มีความน่าสนใจ	สื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย

จากตารางพบว่านักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าและนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาต่างมีความคิดสอดคล้องกันคือ ให้ความสำคัญต่อลักษณะงานโฆษณาที่มีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วย การบรรลุนิยามประสงค์ของลูกค้าเป็นอันดับแรก และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นอันดับรองลงมา แต่ในอันดับที่ 3 และอันดับที่ 4 นักโฆษณาทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญต่างกันคือ

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าให้ความสำคัญต่อการสื่อสารให้เข้าใจได้ง่ายเป็นอันดับที่ 3 และอันดับที่ 4 คือความน่าสนใจของงานโฆษณา แต่นักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ความสำคัญต่อความน่าสนใจเป็นอันดับที่ 3 และการสื่อสารให้เข้าใจได้ง่ายเป็นอันดับสุดท้าย

อาจกล่าวได้ว่าหัวใจสำคัญของงานโฆษณาคือ การบรรลุนิยามประสงค์ของลูกค้าและมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งนักโฆษณาทุกคนต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ

Tact Award

Tact Award (Top Ten Advertising Contest of Thailand Award) เป็นรางวัลที่มอบให้แก่ผลงานโฆษณาทางโทรทัศน์ยอดเยี่ยมประจำปี โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วย อาจารย์จากมหาวิทยาลัย 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์ (NIDA) เป็นแกนนำ โดยเชิญกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 3 กลุ่มมาเป็นผู้ตัดสินคือ

1. นักการตลาด
2. นักวิชาการ
3. นักโฆษณา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบว่าตามความคิดเห็นของนักโฆษณา Tact Award สามารถเป็นเครื่องชี้ประสิทธิภาพของโฆษณาได้หรือไม่ และ Tact Award มีอิทธิพลต่อรูปแบบและเนื้อหาของโฆษณาหรือไม่

ตารางที่ 10 แสดงทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับ Tact Award ว่าเป็น
เครื่องบ่งชี้ประสิทธิภาพของโฆษณา

ทัศนคติของ นักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	6	16.7	4	11.1	10	27.8
ไม่เห็นด้วย	12	33.3	14	38.9	26	72.2
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางจะเห็นได้ว่านักโฆษณาส່วนาใหญ่จำนวนถึงร้อยละ 72.2
ไม่เห็นด้วยว่า Tact Award เป็นเครื่องบ่งชี้ประสิทธิภาพของโฆษณา โดยมี
นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 27.8 ที่เห็นด้วยว่า Tact Award เป็นเครื่องบ่งชี้
ประสิทธิภาพของโฆษณา

นักโฆษณาซึ่งเห็นว่า Tact Award เป็นเครื่องบ่งชี้ประสิทธิภาพของ
โฆษณา ได้ให้ความเห็นดังนี้คือ

- Tact Award เป็นแรงบันดาลใจและเป็นกำลังใจให้
นักโฆษณามุ่งมั่นพยายามสร้างงานโฆษณาที่ดียิ่งขึ้น
- Tact Award เป็นความภาคภูมิใจในความสำเร็จ

- Tact Award เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าโฆษณานั้นมีประสิทธิภาพ
ทางการตลาด

- Tact Award เป็นรางวัลที่ประชาชนส่วนใหญ่มองรับ
- Tact Award เป็นมาตรฐานของงานโฆษณาที่มีคุณภาพ

ส่วนนักโฆษณาซึ่งไม่เห็นด้วยว่า Tact Award เป็นเครื่องบ่งชี้
ประสิทธิภาพของโฆษณาได้ให้ความเห็นว่า

- Tact Award เป็นการตอบสนองความต้องการของ
นักโฆษณา แต่ไม่ได้เน้นประสิทธิภาพของงานโฆษณา
- Tact Award มักเกี่ยวกับศิลปะ กรรมการตัดสินที่ความ
สวยงามของโฆษณา แต่สินค้าอาจไม่เพิ่มยอดขาย
- Tact Award เป็นเพียงผลพลอยได้เท่านั้น ซึ่งลูกค้าไม่ได้
ให้ความสนใจ
- Tact Award เป็นเพียงภาพรวมของโฆษณาที่มีมาตรฐาน
แต่ไม่ใช่โฆษณาที่มีประสิทธิภาพ
- Tact Award ไม่สามารถวัดประสิทธิภาพของโฆษณาในด้าน
ความคิดสร้างสรรค์ เพราะบ่อยครั้งพบว่าโฆษณาที่ได้รับ Tact Award เป็น
โฆษณาที่เลียนแบบมาจากต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม นักโฆษณากลุ่มนี้ได้ให้ความเห็นว่า หลังจากการจัด
การประกวด Tact Award ขึ้นมาแล้ว แนวโน้มของโฆษณาของไทยดีขึ้นตามลำดับ
มีการลงทุนถ่ายทำโฆษณาซึ่งมีความยาวเพียง 30 วินาที เรื่องหนึ่งเสียค่าถ่ายทำ
ประมาณ 3 ล้านบาท มีการใช้เทคนิคใหม่ ๆ มาช่วย ซึ่งบริษัทลูกค้าอาจไม่หวัง
รางวัล Tact Award แต่บริษัทลูกค้าส่วนใหญ่มองเห็นด้วยว่า โฆษณานั้น
เป็นหน้าตาของสินค้า การยอมลงทุนผลิตผลงานโฆษณาที่มีคุณภาพย่อมทำให้ผู้บริโภค
เกิดภาพพจน์ที่ดี อันจะส่งผลดีต่อการเพิ่มยอดขายสินค้า ดังนั้นแม้ Tact Award

จะไม่ใช้เครื่องบ่งชี้ว่าโฆษณานั้นมีประสิทธิภาพ แต่อย่างน้อย Tact Award
ก็มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้โฆษณาที่ไม่มีคุณภาพค่อย ๆ ลดจำนวนลง ทำให้
ผู้บริโภคมีสุขภาพจิตดีขึ้น ไม่ต้องมีอาการเสียวกับโฆษณานั้น

ลักษณะโฆษณาที่นักโฆษณาพอใจ

ตารางที่ 11 แสดงความคิดเห็นของนักโฆษณาเกี่ยวกับลักษณะโฆษณาที่นักโฆษณาพอใจ

ความคิดเห็น ของนักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ความสวยงาม	2	5.6	5	13.8	7
ขายสินค้า	7	19.4	7	19.4	14	38.8
ช่วยเหลือสังคม	2	5.6	1	2.8	3	8.4
เข้าใจง่าย	1	2.8	1	2.8	2	5.6
ให้ความบันเทิง	4	11.0	3	8.4	7	19.4
เน้นความเป็นไทย	2	5.6	1	2.8	3	8.4
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางพบว่าลักษณะโฆษณาที่นักโฆษณาส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 38.8 พอใจโฆษณาที่ขายสินค้าได้ รองลงมาคือโฆษณาที่มีความสวยงาม และ ให้ความบันเทิง ส่วนโฆษณาที่มีลักษณะที่ช่วยเหลือสังคม เน้นความเป็นไทย และ เข้าใจง่าย นักโฆษณาให้ความสำคัญไม่มากนัก

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักโฆษณาเกี่ยวกับโฆษณาที่
นักโฆษณาชมแล้วเกิดความพอใจหรือประทับใจ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. เป็นโฆษณาที่สวยงาม

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 19.4 จากนักโฆษณาทั้งหมด ซึ่ง
ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 5.6 และนักโฆษณา
ฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 13.9 ให้ความเห็นว่าลักษณะของ
โฆษณาประเภทนี้คือ มีภาพสวยงาม จัดแสงกลมกลืน ผู้แสดงมีบุคลิกหน้าตาดี
การถ่ายทำปราณีต มักเป็นโฆษณาของสินค้าที่ได้รับการยอมรับแล้ว หรือเป็น
สินค้าที่มีภาพพจน์ค่อนข้างดี ตัวอย่างได้แก่

- หลอดไฟฟ้าฟิลลิปส์
- สบู่ Babi mild
- สีกัปตันพาราซิล

2. เป็นโฆษณาที่ขายสินค้าได้

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 38.8 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่าย
บริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 19.4 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวน
ร้อยละ 19.4 ให้ความเห็นว่าลักษณะของโฆษณาประเภทนี้คือ หลังจากโฆษณา
เผยแพร่สู่สายตาประชาชนแล้ว สามารถทำให้ยอดขายของสินค้าพุ่งสูงขึ้นอย่าง
รวดเร็ว โฆษณาประเภทนี้มีลักษณะค่อนข้างเน้นการขายจะพยายามย้ำเตือนชื่อ
ของสินค้าให้อยู่ในความทรงจำของผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น

- ไทยชูรสตราชฎา
- แพลดปลาทอง
- Toyota Hilux Mighty-X

3. เป็นโฆษณาที่ช่วยเหลือสังคม

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 8.4 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 5.6 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 2.8 ให้ความเห็นว่าลักษณะของโฆษณาประเภทนี้คือ ไม่เน้นการขายสินค้า แต่จะพยายามสร้างภาพพจน์ของสินค้า โดยพยายามเน้นเรื่องการช่วยเหลือสังคม เพื่อสร้างศรัทธาในจิตใจประชาชน สินค้าประเภทนี้มักจะเป็นสินค้าที่ติดตลาดแล้ว และลักษณะของสินค้าไม่ต่างไปจากสินค้าคู่แข่ง ตัวอย่างเช่น

- Esso
- โครงการถนนสีขาว ของ Toyota
- ธนาคารกสิกรไทย

4. เป็นโฆษณาที่เข้าใจได้ง่าย

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 5.6 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 2.8 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 2.8 ให้ความเห็นว่าลักษณะของโฆษณาประเภทนี้คือ เป็นโฆษณาที่มีเนื้อหาสาระที่สื่อสารให้เข้าใจได้รวดเร็ว เป็นเรื่องใกล้ตัว โฆษณาประเภทนี้มักหยิบยกเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันมาใช้ในการโฆษณา ตัวอย่างเช่น

- Coke

5. เป็นโฆษณาให้ความบันเทิง

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 19.4 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 11.0 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 8.4 ให้ความเห็นว่า ลักษณะของโฆษณาประเภทนี้คือ เป็นโฆษณาที่ให้ความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภารกิจในชีวิตประจำวัน โฆษณาประเภทนี้มักเป็นเรื่องราวที่มีเพลงประกอบสนุกสนานเร้าใจ ตัวอย่างเช่น

- ยาง IRC
- เนสกาแฟ Extra
- ไทยซูรสตรีชญา

6. เป็นโฆษณาที่เน้นความเป็นไทย

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 8.4 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 5.6 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 2.8 ให้ความเห็นว่า ลักษณะของโฆษณาประเภทนี้คือ เป็นโฆษณาส่งเสริม, อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย ซึ่งอาจออกมาอยู่ในรูปแบบการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทย หรือเป็นรูปแบบของการส่งเสริมการใช้สินค้าไทย โฆษณามักเป็นสินค้าที่ติดตลาด มียอดขายสูงอยู่แล้ว หรือเป็นสินค้าประเภทผูกขาดคือมีสินค้าชนิดเดียวในตลาด หรือเป็นสินค้ากึ่งผูกขาดคือมีสินค้าน้อยรายที่แข่งขันในท้องตลาด ตัวอย่างได้แก่

- เบียร์ไทยตราสิงห์
- การบินไทย

บทบาทของโฆษณาต่อคุณภาพสินค้า

คุณภาพสินค้าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริโภคใช้พิจารณาในการเลือกซื้อสินค้า ซึ่งโฆษณาเป็นสื่อที่ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าแก่ผู้บริโภค ดังนั้นสินค้าจะขายได้ดีหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับโฆษณา

ตารางที่ 12 แสดงทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับบทบาทของโฆษณาที่มีผลต่อการเพิ่มคุณภาพของสินค้า

ทัศนคติของ นักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	16	44.4	13	36.1	29	80.5
ไม่เห็นด้วย	2	5.6	5	13.9	7	19.5
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางพบว่านักโฆษณาส່วนใหญ่จำนวนถึงร้อยละ 80.5 มีทัศนคติเห็นด้วยว่าโฆษณามีผลต่อคุณภาพของสินค้า ขณะที่นักโฆษณาจำนวนเพียงร้อยละ 19.5 มีทัศนคติไม่เห็นด้วยว่าโฆษณาจะมีผลต่อการเพิ่มคุณภาพของสินค้า

ในส่วนของนักโฆษณาที่มีทัศนคติเห็นด้วยว่าโฆษณามีผลต่อการเพิ่ม
คุณภาพของสินค้าตัวนี้เหตุผลดังนี้

1. มีหน่วยงานของรัฐบาลควบคุมการโฆษณาสินค้า

เนื่องจากเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่เปิดโอกาสให้ผู้บริโภค
สามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพตามต้องการได้ ประกอบกับมีหน่วยงานที่รัฐบาล
จัดตั้งขึ้นเพื่อควบคุมการโฆษณาโดยเฉพาะ เช่น คณะกรรมการบริหารงานวิทยุ
กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) , องค์การอาหารและยา (อย.)
 เป็นต้น หน่วยงานเหล่านี้มีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบโฆษณามีให้อื้อวคสรพคุณ
เกินความจริงหรือหลอกลวงประชาชน

2. โฆษณามีส่วนเลือกสินค้าที่มีคุณภาพ

การทำโฆษณาแต่ละชั้นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ดังนั้น
ผู้ผลิตจะต้องมั่นใจในคุณภาพของสินค้าเสียก่อนว่าสินค้านั้นมีคุณภาพดีคุ้มกับเงินที่ลงทุน
ไปในโฆษณา

3. โฆษณามีส่วนกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพสินค้า

โฆษณาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการแข่งขันอย่างสมบูรณ์
ในตลาดที่มีคู่แข่งมากมาย โฆษณาเป็นการประกาศจุดเด่นของสินค้าเพื่อดึงความ
สนใจของผู้บริโภค ผู้บริโภคจึงมีโอกาสเปรียบเทียบคุณภาพของสินค้านั้นๆ
ผู้ผลิตจึงต้องเร่งพัฒนาคุณภาพสินค้าของตนให้เหนือกว่าคู่แข่ง และปรับปรุงคุณภาพ
ของสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งประโยชน์ก็จะตกอยู่กับ
ผู้บริโภค

ในส่วนนักโฆษณาที่มีทัศนคติว่าโฆษณาไม่มีผลต่อการเพิ่มคุณภาพของสินค้าได้ให้เหตุผลดังนี้

1. โฆษณาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณภาพของสินค้า

เพราะโฆษณาเป็นเพียงการบอกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าแก่ผู้บริโภค โฆษณาจึงไม่มีส่วนทำให้คุณภาพของสินค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ เนื่องจากคุณภาพของสินค้านั้นถูกกำหนดโดยผู้ผลิตซึ่งก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เช่น ภาวะการแข่งขันในตลาด หากมีการแข่งขันสูงผู้ผลิตจะเร่งพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้เหนือกว่าคู่แข่ง ในทางตรงกันข้ามถ้าภาวะตลาดเป็นแบบผูกขาดหรือกึ่งผูกขาดผู้ผลิตไม่จำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพสินค้าของตน หรืออาจขึ้นอยู่กับภาวะความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี หากผู้ผลิตรายใดมีเงินทุนเพียงพอที่จะสรรหาอุปกรณ์เทคโนโลยีใหม่ ๆ ย่อมมีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพสินค้าได้มากกว่าผู้ผลิตที่ยังใช้เทคโนโลยีแบบเดิม

2. โฆษณาไม่สามารถควบคุมคุณภาพของสินค้า

เพราะโฆษณาเป็นวิธีที่ข่าวสารไปยังผู้บริโภคโดยใช้หลักจิตวิทยาทำให้ผู้บริโภครู้สึกคล้อยตามและต้องการซื้อสินค้านั้นมาบำบัดความต้องการของตนโดยมิได้คำนึงถึงคุณภาพของสินค้านั้น เช่น สินค้าประเภทแฟชั่น จะเน้นลักษณะความทันสมัย ความโก้เก๋ ผู้บริโภคก็จะเกิดทัศนคติว่าสินค้านั้นดีมีรสนิ่ม แต่แท้จริงแล้วสินค้านั้นอาจมีคุณภาพไม่ดีก็ได้

3. โฆษณามีส่วนทำให้ภาพพจน์ของสินค้าต่างไปจากคุณภาพที่แท้จริง

เพราะโฆษณามักใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อชักจูงให้ประชาชนเกิดภาพพจน์ที่ดีต่อตัวสินค้า โฆษณาจึงสามารถทำให้สินค้าแต่ละยี่ห้อที่มีภาพพจน์แตกต่างกันทั้งที่มีคุณภาพเดียวกัน เช่น โฆษณาเกเตอร์เรต ใช้นักธุรกิจระดับสูง หรืออาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นผู้แสดง (Presenter) ในขณะที่ Sponsor ใช้นักกีฬาทั่ว ๆ ไปเป็นผู้แสดง จึงทำให้เกิดภาพพจน์ของสินค้าที่แตกต่างกัน

4. โฆษณามีส่วนทำให้ผู้บริโภครู้สึกว่าคุณภาพสูงขึ้น

ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะสนใจโฆษณามากขึ้น และโฆษณายพยายามดึงจุดเด่นของสินค้ามาเสนอต่อผู้บริโภค ประกอบกับผู้บริโภคเกิดการเปรียบเทียบระหว่างสินค้าที่มีโฆษณากับสินค้าที่ไม่มีโฆษณา ทำให้เกิดความรู้สึกในใจของผู้บริโภคว่าสินค้าที่มีคุณภาพดีจะต้องมีโฆษณา อีกทั้งเมื่อสินค้ามีการโฆษณาประชาชนจะรู้สึกคุ้นเคยและเชื่อถือในคุณภาพของสินค้านั้น โฆษณาจึงทำหน้าที่ตอกย้ำข้อดีของสินค้าและช่วยยกระดับคุณภาพของสินค้าให้สูงขึ้นในความรู้สึกของผู้บริโภค

จากการวิเคราะห์ข้างต้นพบว่านักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาส่วนใหญ่มิได้สนใจเห็นด้วยว่าโฆษณามีผลต่อคุณภาพของสินค้า ซึ่งจะส่งผลให้นักโฆษณาทั้งสองฝ่ายตระหนักถึงความรับผิดชอบและร่วมมือกันสร้างสรรค์งานโฆษณาที่ดีมีคุณภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค

บทบาทของโฆษณาต่อราคาสินค้า

เนื่องจากโฆษณาได้เข้ามาเป็นส่วนสำคัญในธุรกิจต่าง ๆ จึงมีการถกเถียงกันว่าโฆษณามีผลทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นหรือไม่ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาทัศนคติของนักโฆษณาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทต่อโฆษณาโดยตรง

ตารางที่ 13 แสดงทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับบทบาทของโฆษณามีผลทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น

ทัศนคติของ นักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	4	11.2	14	38.8	18	50.0
ไม่เห็นด้วย	13	36.1	2	5.6	15	41.7
ไม่แน่ใจ	1	2.7	2	5.6	3	8.3
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางจะ เห็นได้ว่านักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณามีทัศนคติเกี่ยวกับผลของโฆษณาต่อราคาสินค้าแตกต่างกัน

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าเห็นว่าโฆษณามิได้ทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น ส่วนนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาเห็นว่าโฆษณาทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น และมีนักโฆษณาจำนวนเพียงร้อยละ 8.3 เท่านั้นที่ไม่แน่ใจว่าโฆษณามีผลทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนถึงร้อยละ 36.1 เห็นว่าโฆษณามิได้มีผลทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นและให้เหตุผลว่า โดยทั่วไปผู้บริโภคอาจคิดว่าโฆษณาคือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากต้นทุนซึ่งจะต้องบวกเข้าไปกับราคาสินค้า หากสินค้าที่หือใดมีการโฆษณาอย่างหนัก ผู้บริโภคจะเกิดความรู้สึกว่าสินค้านั้นมีราคาแพงเพราะค่าโฆษณา แต่ในความเป็นจริงแล้วโฆษณาคือต้นทุนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยเฉพาะในสภาพธุรกิจปัจจุบันซึ่งมีการแข่งขันสูงมาก วิธีหนึ่งที่ผู้ผลิตสินค้านิยมมาใช้คือ การคำนวณงบโฆษณาโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์จากยอดขาย ตัวอย่างเช่น ในปี 2533 คาดว่าธุรกิจจะมียอดขายรวมทั้งสิ้น 10 ล้านบาท จะแบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการโฆษณา 2 เปอร์เซ็นต์ของยอดขาย ดังนั้นในปี 2533 จะมีงบประมาณในการโฆษณา 200,000 บาท

เมื่อลงทุนโฆษณาไปแล้วแน่นอนว่าสินค้าย่อมเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้น ส่งผลให้สินค้าขายได้มากขึ้น ยอดผลิตสินค้าย่อมสูงขึ้น ทำให้เกิดการผลิแบบ Mass Product ทำให้มีการใช้เครื่องจักรและแรงงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ต้นทุนต่อหน่วยจึงลดลง ราคาต้นทุนการผลิตสินค้าต่อหน่วยก็ลดลงด้วย ซึ่งในกรณีนี้นักโฆษณาให้ความเห็นว่าถึงแม้ต้นทุนการผลิตจะลดลง แต่ราคาสินค้าจะลดลงหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผลิตสินค้า

ในทางตรงกันข้าม หากธุรกิจหนึ่งประหยัดค่าใช้จ่ายโดยไม่ใช้การโฆษณาแต่เลือกใช้วิธีการขายตรง (Direct Sale) โดยกระจายพนักงานขายไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าชนิดใหม่แก่ผู้บริโภค นักโฆษณาให้ข้อคิดว่ากว่าที่

พนักงานขายจะแนะนำให้ผู้บริโภครู้จักสินค้าได้อย่างทั่วถึง ค่าใช้จ่ายของผู้ผลิต
จะเพิ่มขึ้นอีกมาก

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดได้แก่ ธุรกิจที่อยู่อาศัยซึ่งกำลังได้รับความ
สนใจอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน โครงการโดยยอการลงทุนใช้การโฆษณาเป็นสื่อ
บอกข้อมูลแก่ผู้บริโภค โครงการนั้นก็ยังมีแนวโน้มที่จะปิดโครงการได้เร็ว ส่งผล
ให้โครงการนั้นสามารถนำเงินที่ผู้บริโภคนำมาวางมาเป็นเงินค่านำไปใช้หมุนเวียน
หาประโยชน์ได้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น โครงการแฟลตปลาทอง แม้จะเป็น
โครงการขนาดใหญ่แต่ก็สามารถปิดโครงการได้เร็วมากซึ่งเป็นผลจากการโฆษณา

หากมองในมุมกลับกัน โครงการใดไม่กล้าลงทุนโฆษณา โครงการ
นั้นจะไม่เป็นที่รู้จักในหมู่ผู้บริโภค ทำให้โครงการนั้นมีลักษณะค่อย ๆ ขายไป
เรื่อย ๆ ในขณะที่ราคาวัสดุก่อสร้างมีราคาสูงขึ้นทุกวัน โครงการนั้นจึงต้อง
ประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัสดุก่อสร้างและต้องแบกภาระดอกเบี้ย
เงินกู้ หนทางที่จะอยู่รอดก็คือ การปรับราคาให้สูงขึ้น เป็นการผลักภาระไปสู่
ผู้บริโภคอย่างเห็นได้ชัด

แม้ว่าโฆษณาจะไม่มีผลทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นก็ตาม แต่นักโฆษณา
ได้ให้ข้อสังเกตว่า สินค้าที่ผลิตเป็นจำนวนน้อยหรือเป็นงานฝีมือ (Hand-made)
ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีการโฆษณาเพราะโฆษณา
ไปแล้วผู้ผลิตสินค้าก็ไม่สามารถเร่งผลิตสินค้าเพื่อเพิ่มยอดขายได้ตามวัตถุประสงค์
ของการโฆษณา ในกรณีนี้โฆษณาก็กลายเป็นค่าใช้จ่ายที่ทำให้สินค้ามีราคา
สูงขึ้นโดยไม่จำเป็น

ส่วนนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาถึงร้อยละ 38.8 ให้ความเห็นว่าโฆษณามีผลทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้นโดยที่เหตุผลว่าโฆษณาก็คือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายแล้วผู้ผลิตสินค้าก็ย่อมพยายามแสวงหาทางใดให้คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป ซึ่งก็คือการบวกค่าโฆษณาเข้าไปกับสินค้า ตัวอย่างเช่น สินค้าชนิดหนึ่งอาจมีต้นทุนการผลิตชิ้นละ 50 บาท เมื่อบวกต้นทุนประกอบการจะมีราคาชิ้นละ 70 บาท ซึ่งก็ยังคงบวกค่าโฆษณาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เบ็ดเสร็จแล้วจะต้องขายสินค้าในราคาชิ้นละ 100 บาท เป็นต้น

นักโฆษณากลุ่มนี้ได้ให้ความเห็นว่าในสภาวะปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูงมาก หนทางที่จะสามารถเอาชนะคู่แข่งได้ก็คือการโฆษณา โดยพยายามบอกยี่ห้อให้ผู้บริโภคจดจำสินค้าของตนได้ สินค้าแต่ละชนิดจึงต้องตั้งงบประมาณสำหรับการโฆษณาไว้เป็นจำนวนมาก ประกอบกับค่าสื่อโฆษณา (Media) นับวันจะมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ การที่ผู้ผลิตจะหาทางออกโดยการลดคุณภาพสินค้านั้นไม่สามารถกระทำได้จึงต้องใช้วิธีที่ดีที่สุดคือการผลักราคาโฆษณาให้แก่ผู้บริโภค นั่นคือ "ยิ่งโฆษณามาก สินค้าก็ยิ่งมีราคาสูงขึ้น"

แม้ว่าโฆษณาจะทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้นก็ตาม นักโฆษณาได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าสินค้าบางชนิดตั้งราคาสินค้าไว้สูง เพื่อสร้างภาพพจน์ของสินค้าให้สูงขึ้น และยังใช้การโฆษณาช่วยสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่สินค้านั้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าที่มีโฆษณาแม้ว่าจะมีราคาสูงกว่าสินค้านี่หรืออื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพราะผู้บริโภครู้สึกว่าการจ่ายเงินเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อยสำหรับสินค้าที่มีโฆษณา เขาจะได้สินค้าที่มีคุณภาพและมีรสนิยมนสูง

ส่วนนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 2.7 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 5.6 มีทัศนคติไม่แน่ใจว่าโฆษณามีผลทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น โดยให้เหตุผลว่าราคาของสินค้าขึ้นกับองค์ประกอบหลายประการ ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น ในความเป็นจริง การตั้งราคาขึ้นอยู่กับการผูกขาดของสินค้า บริษัทใดเป็นผู้นำในตลาด (Market leader) บริษัทนั้นจะสามารถตั้งราคาสินค้าได้

นักโฆษณากลุ่มนี้ให้ความเห็นว่าสินค้าราคาจะถูกหรือแพงนั้น อาจไม่ขึ้นอยู่กับกาโฆษณาก็ได้ แต่จะขึ้นอยู่กับตัวผลิตภัณฑ์ ตัวอย่างเช่น สินค้าประเภทเครื่องสำอาง เป็นสินค้าประเภทที่ตอบสนองด้านความนิยม และความภาคภูมิใจของผู้บริโภค ผู้ผลิตจึงต้องตั้งราคาให้สูงไว้ เพราะสินค้าประเภทนี้หากมีราคาถูกผู้บริโภคจะเกิดความรู้สึกว่าสินค้านั้นมีคุณภาพไม่ดี สินค้าประเภทนี้จึงมีราคาแพงทั้งที่อาจไม่มีการโฆษณาใด ๆ มากนัก ในทางตรงกันข้าม สินค้าประเภทเครื่องอุปโภคบริโภคที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน แชมพู เป็นสินค้าที่มีคู่แข่งมาก ผู้ผลิตจึงไม่สามารถตั้งราคาสูงกว่าคู่แข่ง

สินค้าบางประเภทโดยเฉพาะสินค้าประเภทขายตรง (Direct Sale) ต้นทุนส่วนใหญ่มักจะเป็นต้นทุนทางการตลาด เช่น เงินเดือนของพนักงาน ค่าคอมมิชชั่นจากการขายสินค้า สินค้าประเภทนี้จะมีราคาถูกหรือแพงจะขึ้นอยู่กับต้นทุนทางการตลาดเป็นสำคัญ

สินค้าบางประเภทยิ่งโฆษณามากราคาสินค้ากลับลดลง สินค้าประเภทนี้มักเป็นสินค้าที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันสูง เช่น เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น สินค้าประเภทนี้เมื่อโฆษณาแล้วมักจะเห็นว่าสินค้าของตนมีราคาถูกกว่า เป็นผลให้

สินค้าคู่แข่งต้องลดราคาตามลงมา ในขณะที่ต้องพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ก้าวหน้าและเหนือกว่าคู่แข่ง จึงทำให้สินค้ามีราคาลดลงเรื่อย ๆ ในขณะที่มีคุณภาพดีขึ้น

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์บทบาทของโฆษณาต่อสังคม

โฆษณามีบทบาทต่อสังคมของเราจนถือได้ว่าโฆษณากลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคม นักโฆษณามีความคิดเห็นว่าโฆษณามีบทบาทดังนี้คือ

1. บทบาทในการให้ข่าวสาร

ในทุกวันนี้ถือว่าเป็นยุคข่าวสาร มนุษย์เราต้องเปิดรับข่าวสารอยู่ตลอดเวลา หากเราไม่ได้รับข่าวสารจะทำให้เราล้าหลังกว่าบุคคลอื่น เราสามารถรับข่าวสารได้ตลอดเวลาไม่ว่าจากการฟังวิทยุ การชมโทรทัศน์ หรือการอ่านหนังสือพิมพ์ จะพบว่าข่าวสารที่ได้รับนั้นส่วนหนึ่งได้รับจากโฆษณา

โฆษณาเป็นการสื่อสารจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค เป็นการบอกข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า ทำให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์ดังต่อไปนี้

1.1 โฆษณามีเป็นวิธีให้ข่าวสารที่ลงทุนต่ำที่สุด

ปัจจุบันในตลาดมีการแข่งขันทางธุรกิจอย่างสูง โฆษณาจะเป็นกลไกที่สามารถนำข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าไปสู่ประชาชนเป็นจำนวนมากและกระจายข่าวได้รวดเร็วที่สุด เพราะปัจจุบันสื่อสารมวลชนแพร่ไปได้ทั่วประเทศ ประชาชนจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าได้อย่างรวดเร็ว

แม้ว่าค่าสื่อโฆษณาจะมีราคาสูงมาก แต่หากคิดเฉลี่ยต่อหัวแล้วจะพบว่าประหยัดกว่าการใช้สื่ออื่น ๆ มาก นอกจากนี้หากไม่มีโฆษณาการบอกข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าจะกระจายออกไปอย่างล่าช้าและอาจเกิดความผิดพลาดได้

1.2 โฆษณาเป็นวิธีการให้ข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าใหม่ ๆ

โฆษณามีส่วนช่วยให้สินค้าใหม่ ๆ เป็นที่รู้จัก เพราะเมื่อโฆษณาเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ประชาชน จะทำให้ประชาชนสนใจคล้อยตามโฆษณาและลองซื้อสินค้านั้นมาใช้ หากสินค้านั้นมีคุณภาพดีจริงประชาชนก็จะซื้อมาใช้เป็นประจำ ทำให้สินค้านั้นเจริญเติบโตพร้อมที่จะแข่งขันกับสินค้านี้อื่น ๆ นักโฆษณาให้ความเห็นว่าหากไม่มีโฆษณาแล้วสินค้าใหม่ ๆ จะไม่มีโอกาสแทรกเข้าในตลาด ระบบตลาดทุกส่วนจะคงที่ไม่วุ่นวาย เพราะในตลาดจะมีแต่สินค้านี้อีกเก่าที่เคยอยู่ในตลาดมาเป็นเวลานาน และเมื่อสินค้าคู่แข่งไม่สามารถแทรกเข้ามาในตลาดจึงไม่มีการแข่งขัน สินค้าเก่า ๆ ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะพัฒนาปรับปรุงคุณภาพสินค้า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชนคือ ประชาชนไม่มีโอกาสได้เลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามเขาอาจได้สินค้าที่มีคุณภาพลดลง เพราะผู้ผลิตจะผลิตสินค้าอย่างไรก็ได้ เพราะประชาชนไม่มีทางเลือกอื่น

2. บทบาทในการกำหนดพฤติกรรม

โฆษณาคือสื่อที่กระจายไปสู่สายตาประชาชนเป็นจำนวนมาก เนื่องจากวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีมีการขยายเครือข่ายการแพร่ภาพของสถานีโทรทัศน์ไปทั่วประเทศ ประกอบกับหนังสือพิมพ์, นิตยสารก็มีมากขึ้น ทำให้โฆษณาสามารถเข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึงในเวลารวดเร็ว โฆษณาจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประชาชน

2.1 โฆษณาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก

นักโฆษณามักให้ความเห็นว่าเด็กจะใช้เวลาอยู่กับโทรทัศน์วันละหลายชั่วโมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันหยุดหรือช่วงปิดภาคเรียน โดยธรรมชาติของเด็กเป็นวัยที่เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ได้ง่าย เมื่อเด็กเห็นโฆษณาก็จะเกิดพฤติกรรมเอาอย่างโฆษณาโดยไม่มียั้งคิด เช่น โฆษณา Babi mild เมื่อเด็กเห็นโฆษณาก็เลียนแบบจึงเกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด เป็นต้น ดังนั้น การทำโฆษณาโดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กนั้นควรเพิ่มความระมัดระวังให้เป็นพิเศษ

2.2 โฆษณาก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

โฆษณามักเป็นผู้นำแฟชั่นด้านการแต่งกายเสมอและมักใช้ผู้แสดงที่มีบุคลิกดีมีหน้าตาสวยงาม ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจของประชาชนได้มากทำให้ประชาชนเกิดการเลียนแบบโฆษณานั้น ตัวอย่างเช่น การสวมกางเกงยีนส์ขาดบริเวณหัวเข่า, การสวมเสื้อเอวลอย, การนุ่งกางเกงขาวเล เมื่อโฆษณาเหล่านี้แพร่ภาพออกไปประชาชนก็จะเลียนแบบการแต่งกายดังกล่าวจากโฆษณา

2.3 โฆษณาสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของประชาชน

ในบางครั้งโฆษณามีเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีวิถีชีวิตเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น โฆษณาน้ำส้มสายชูยี่ห้อหนึ่งแนะนำให้ประชาชนสังเกตลักษณะของน้ำส้มสายชูที่ดีว่าจะต้องใสไม่มีตะกอน ก่อนซื้อควรคว้าขวดคู่น้ำส้มสายชูขวด

นั้นมีตะกอนหรือไม่ หลังจากโฆษณาชุดนี้ออกอากาศไปไม่นานเราจะสังเกตเห็นได้ว่าแม่บ้านจะคว่ำขวดน้ำส้มสายชูทุกครั้งก่อนซื้อมาใช้

นอกจากนี้โฆษณายังมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น โฆษณาเครื่องซักผ้าพยายามบอกประโยชน์ของเครื่องซักผ้า ซึ่งสามารถประหยัดเงินกว่าการจ้างคนรับใช้และได้รับความสะอาดสบายมากขึ้น หรือโฆษณาครีมล้างจานจะพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมจากการล้างจานด้วยผงซักฟอก มาใช้ครีมล้างจานซึ่งทำให้ล้างจานได้สะอาดและสะดวกยิ่งขึ้น

3. บทบาทในการสร้างงาน

โฆษณาเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบตลาดเสรีซึ่งมีผู้ผลิตมากมาย โฆษณาจึงเป็นการสนับสนุนให้มีการแข่งขันมากขึ้น กระตุ้นให้ยอดขายของสินค้าสูงขึ้นส่งผลให้ยอดผลิตของสินค้าสูงขึ้นด้วย การผลิตจึงต้องเปลี่ยนจากการผลิตเป็นจำนวนน้อยมาเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น โฆษณาจึงมีผลทำให้คนมีงานทำมากขึ้น เมื่อคนมีงานทำมากขึ้นก็จะใช้จ่ายมากขึ้น อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศหมุนเวียนและเติบโตขึ้น

4. บทบาทในการตัดสินใจซื้อสินค้า

นักโฆษณาให้ความเห็นว่าโฆษณามีส่วนช่วยในการตัดสินใจซื้อสินค้า บ่อยครั้งที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าที่เห็นจากโฆษณา เพราะโฆษณาจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าโดยเฉพาะจุดเด่นของสินค้าแต่ละชนิด ผู้บริโภคจึงสามารถนำจุดเด่นของสินค้าแต่ละชนิดมาเปรียบเทียบกันเพื่อเลือกสินค้าที่ตรงกับความต้องการของตนมากที่สุด นอกจากนี้ผู้บริโภคแต่ละคนมีแนวโน้มจะมีภาวะมากขึ้น

เรื่อย ๆ ผู้บริโภคจึงไม่มีเวลาเดินเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพตามต้องการ ดังนั้น
 โฆษณาจึงมีส่วนช่วยให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้ตามที่ต้องการ

5. บทบาททำให้เกิดความนิยมภาษาใหม่ ๆ

ภาษาที่ใช้ในการโฆษณามักเป็นคำสั้น ๆ กะทัดรัด จดจำ
 ง่าย ทันสมัย และสอดคล้องกับเหตุการณ์ ภาษาเหล่านี้จึงได้รับความนิยมอย่าง
 กว้างขวางในหมู่ประชาชน ภาษาที่ใช้ในโฆษณาหลายคำเป็นที่รู้จักยอมรับของ
 ประชาชนและได้รับการบัญญัติไว้ในพจนานุกรม แม้จะมีเสียงคัดค้านจากนักภาษา
 ศาสตร์ด้วยเกรงว่าภาษาที่ใช้ในโฆษณาจะทำให้ภาษาไทยวิบัติ แต่หากมองให้
 ลึกซึ้งแล้วจะพบว่าทุกภาษาจะมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นภาษาที่ใช้
 ในโฆษณาก็เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทยซึ่งจะเปลี่ยนแปลงตาม
 กาลเวลาและยุคสมัย

6. บทบาทในการช่วยลดช่องว่างทางสังคม

โฆษณามีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า
 ใหม่ ๆ ไปสู่ประชาชนทั่วประเทศ ทำให้สินค้ากระจายไปจากส่วนกลางไปสู่ส่วน
 ภูมิภาคอย่างทั่วถึง เป็นผลให้ประชาชนในชนบทได้มีโอกาสใช้สินค้าชนิดเดียว
 กันและคุณภาพเดียวกันกับประชาชนในกรุงเทพฯ เป็นการลดช่องว่างทางสังคม
 ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทดีขึ้น

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคม

บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบัน

เนื่องจากโฆษณาได้เข้ามามีส่วนสัมพันธ์กับธุรกิจต่าง ๆ มาเป็นเวลานาน อีกทั้งจากการวิจัยข้างต้นพบว่าโฆษณามีผลกระทบต่อสังคมก่อให้เกิดความเจริญของสังคมในด้านต่าง ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่าโฆษณามีบทบาทในการพัฒนาสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

จากการวิจัยพบว่า นักโฆษณาจำนวนถึงร้อยละ 88.9 มีความเห็นว่า บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบันมีความแตกต่างกัน และมีนักโฆษณาจำนวนเพียงร้อยละ 11.1 เท่านั้นที่มีความเห็นว่าบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในปัจจุบันไม่ได้แตกต่างไปจากอดีต

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของนักโฆษณาที่มีต่อความแตกต่างระหว่าง
บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบัน

ความคิดเห็น ของนักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แตกต่าง	15	41.1	17	47.2	32	88.9
ไม่แตกต่าง	3	8.3	1	2.8	4	11.1
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางจะเห็นว่า นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 8.3 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 2.8 มีความเห็นว่า บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบันนั้นไม่แตกต่างกันเลย

ในส่วนของนักโฆษณาจำนวนร้อยละ 11.1 ให้ความเห็นว่าบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบันไม่มีความแตกต่างกันนั้น ได้ให้ทัศนะที่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. โฆษณามีส่วนช่วยสังคม

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 8.3 ให้ความเห็นว่าคนในสังคมทั้งในอดีตและปัจจุบันต่างก็มีความคิดที่จะทำให้สังคมของตนเจริญขึ้น ซึ่งได้ใช้โฆษณาเป็นเครื่องมือหรือแรงผลักดันให้ประชาชนตระหนักถึงการพัฒนาสังคม เพราะต่างก็เชื่อว่าโฆษณามีอิทธิพลในการชักจูงคนในสังคมให้มีความคิดคล้อยตาม และนำแนวคิดนั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อสังคม นอกจากนี้นักโฆษณายังให้ข้อคิดที่ว่าความแตกต่างระหว่างบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบันก็คือ แนวความคิดสร้างสรรค์ และ เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตงานโฆษณานั้นเอง

2. โฆษณาไม่มีส่วนช่วยสังคม

นักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 2.8 ให้ความเห็นว่าโฆษณาไม่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมหรือช่วยเหลือสังคมเลยไม่ว่าในอดีตหรือปัจจุบัน เพราะโฆษณาเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยเงินทุนจากบริษัทลูกค้า ดังนั้นผลงานโฆษณาที่ผลิตออกมาจึงต้องสนองวัตถุประสงค์และความพอใจของลูกค้าเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่นักลูกค้าที่จ้างให้ทำโฆษณานั้นย่อมมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มยอดขายสินค้าของตน ดังนั้นบริษัทตัวแทนโฆษณาซึ่งเป็นผู้ผลิตงานโฆษณาจึงต้องสร้างโฆษณาเพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าของบริษัทลูกค้ามากกว่าที่จะคำนึงถึงการพัฒนาสังคม

จะเห็นว่านักโฆษณากลุ่มนี้มีความเห็นว่าบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบันไม่แตกต่างกัน แต่ก็มีความคิดเห็นที่ต่างกันคือ

กลุ่มหนึ่ง เห็นว่าโฆษณามีส่วนช่วยเหลือสังคม แต่นักโฆษณากลุ่มหนึ่ง เห็นว่า
โฆษณามีส่วนช่วยสังคมเลย

ส่วนนักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งาน
โฆษณาส่วนใหญ่จำนวนถึงร้อยละ 41.7 และร้อยละ 47.2 ตามลำดับ มี
ความเห็นสอดคล้องกันว่า บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและ
ปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยนักโฆษณาได้ให้เหตุผลว่า ปัจจัยที่
ทำให้บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีตและปัจจุบันมีความแตกต่างกัน
ได้แก่

ตารางที่ 15 แสดงปัจจัยที่ทำให้บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมในอดีต
แตกต่างจากปัจจุบัน

อดีต	ปัจจุบัน
<u>คุณภาพของงานโฆษณา</u>	<u>คุณภาพของงานโฆษณา</u>
คุณภาพค่อนข้างต่ำ	คุณภาพพัฒนาดีขึ้น มีการนำ
เนื้อหาไม่น่าสนใจ	เทคนิคใหม่ ๆ มาประกอบ
ล้าสมัย ถูกจำกัดโดย	เนื้อหาสาระที่น่าสนใจขึ้น
เทคโนโลยี	
<u>วัตถุประสงค์ของลูกค้า</u>	<u>วัตถุประสงค์ของลูกค้า</u>
มุ่งด้านการขายสินค้า	เริ่มคำนึงถึงการสร้าง
เป็นหลัก	ภาพพจน์

อดีต

ปัจจุบัน

บริษัทตัวแทนโฆษณา

ไม่คำนึงถึงความ
รับผิดชอบต่อสังคม
มากนัก

บริษัทตัวแทนโฆษณา

มีความรับผิดชอบต่อสังคม
มากขึ้น

ผู้ชมโฆษณา

ในอดีตมีอคติต่อโฆษณา
ไม่ให้ความสนใจต่อ
โฆษณา

ผู้ชมโฆษณา

มีทัศนคติที่ดีขึ้นมาก
ให้ความสนใจและ
สนใจติดตามชม
โฆษณา

การเข้าถึงประชาชน

เข้าถึงประชาชนยังไม่ทั่วถึง

การเข้าถึงประชาชน

เข้าถึงประชาชนเป็น
จำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว

คุณภาพของงานโฆษณา

คุณภาพของงานโฆษณานอกระดานนั้นนับว่ามีคุณภาพค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเทคนิคการถ่ายทำยังล้าสมัยอยู่มาก เพราะถูกจำกัดโดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ในอดีตภาพยนตร์มีลักษณะเป็นภาพขาวดำ โฆษณานอกระดานจึงไม่สามารถมีสีสันสวยงามสมจริงตามธรรมชาติ ทำให้ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของประชาชน โฆษณานอกระดานนั้นจึงไม่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากนัก

โฆษณาที่มีบทบาทต่อการพัฒนาสังคมในอดีตมักเป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงใช้วิธีบอกเล่าอย่างตรงไปตรงมา ดังจะเห็นจากตัวอย่าง การรณรงค์รักษาความสะอาด มักจะใช้วิธีห้าม เช่น ห้ามทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง หรือใช้คำสั่งให้ปฏิบัติตาม เช่น ทิ้งขยะให้ถูกที่ ซึ่งวิธีดังกล่าวเป็นการขัดต่อธรรมชาติของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมไม่ปรารถนาที่จะถูกบังคับหรือถูกสั่ง ดังนั้นแม้ว่าในอดีตจะพยายามนำโฆษณามาใช้ในการพัฒนาสังคมแต่ก็ไม่ได้ผลมากเท่าที่ควร

ในปัจจุบันโฆษณามีคุณภาพดีขึ้นและมีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้น แม้จะเป็นการโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง เช่นเดียวกับในอดีต แต่ก็ได้มีการปรับปรุงด้านเทคนิคการถ่ายทำและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประกอบในการโฆษณา ทำให้โฆษณาคูสวยงาม แปลกใหม่ เข้าถึงอารมณ์ประชาชนได้มากขึ้น ในด้านการนำเสนอเนื้อหาสาระก็เปลี่ยนจากการเล่าอย่างตรงไปตรงมาเป็นการผูกเรื่องราวจึงและค่อย ๆ คำนึงเรื่องไปจนจบโดยแฝงไว้ด้วยแนวคิดพัฒนาสังคม เช่น การรณรงค์รักษาความสะอาด "ตาวิเศษ" กล่าวถึงกลุ่มวัยรุ่นไปชมการแสดงดนตรีแล้วทิ้งขยะลงบนพื้น ทันใดนั้นเขาก็ตัวเล็กลง จนกระทั่งเมื่อเขาทิ้งขยะลงในถังขยะ เขาก็ตัวโตเท่าเดิม การส่งเสริมให้ประชาชน

คี่มนม เป็นเรื่องของครอบครัวทันสมัยที่นิยมการคี่มนม UHT ใช้เพลงประกอบโฆษณาทำให้ประชาชนสนใจมากขึ้น

จุดประสงค์ของผู้ผลิตสินค้า

เนื่องจากในสมัยก่อนผู้ผลิตสินค้ายังอยู่ในช่วงแนะนำสินค้าออกสู่ตลาด และมีสินค้าคู่แข่งหลายยี่ห้อที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจอย่างสูง ไม่มีสินค้านี้หรือใดสามารถครองส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ได้เป็นส่วนใหญ่ บริษัทผู้ผลิตสินค้าจึงจำเป็นต้องพยายามชักจูงผู้บริโภคให้ซื้อสินค้าของตนให้มากที่สุด วัตถุประสงค์ในการโฆษณาจึงเน้นที่การขายสินค้าเป็นหลัก พยายามกล่าวถึงคุณสมบัติข้อดีต่าง ๆ ของสินค้าให้ได้มากที่สุด เช่น คุณภาพที่ดีกว่า ราคาถูกกว่า ปริมาณที่มากกว่า เป็นต้น

ในปัจจุบันบริษัทผู้ผลิตสินค้าได้ดำเนินกิจการมานานพอควร และมีสินค้าหลายชนิดเป็นที่รู้จักคุ้นเคยอยู่ในท้องตลาด สินค้าบางยี่ห้อสามารถครองส่วนแบ่งตลาดได้มาก (Market Leader) ดังนั้นการโฆษณาจึงไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงคุณสมบัติของสินค้ามากนัก เพราะเป็นการกล่าวซ้ำ ๆ เกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าที่ประชาชนทราบอยู่แล้ว และตัวสินค้าเองก็ได้มีคุณสมบัติเพิ่มเติมแต่อย่างใด ผู้ผลิตจึงหันมาใช้วิธีโฆษณาเพื่อสร้างภาพพจน์แก่ตัวสินค้าและบริษัทโดยวิธีโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม เพื่อที่จะสื่อสารให้ประชาชนทราบว่าบริษัทมีความห่วงใยสังคมและมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือสังคม ตัวอย่างเช่น กระจกแดงบริจาคเงิน 100 ล้านบาทเพื่อช่วยโครงการอีสานเขียว, หลอดไฟฟ้าโคชิบามอบรายได้ส่วนหนึ่งแก่ศูนย์ศิลปะอาชีพ, ศาลเท็กซัสมอบรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการสร้างอาคารสมเด็จพระเจ้า 90 เป็นต้น ในทัศนะของนักโฆษณาให้ความเห็นว่าโฆษณาดังกล่าวนั้นก็ยังถือว่าเป็นโฆษณาที่แฝงไว้ด้วยผลประโยชน์ทางธุรกิจ คือ เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่บริษัทเจ้าของสินค้าซึ่งจะส่งผลกระทบ

ยาวสู่ตัวสินค้าในเครือของบริษัทเจ้าของสินค้านั้นเอง

บริษัทตัวแทนโฆษณา

ในประเทศไทยมีการลงทุนของภาคเอกชนมาเป็นเวลานาน ในอดีต แม้ว่าภาคเอกชนบางส่วนจะได้รับผลกำไรจำนวนมากจากการดำเนินกิจการ แต่ก็มีได้ค่านึงความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่ที่จะช่วยพัฒนาสังคม, คืนผลประโยชน์แก่สังคม มักจะมุ่งดำเนินกิจการให้มั่นคงและมีผลกำไรจำนวนมากขึ้น ทำให้บริษัทตัวแทนโฆษณาต้องคอยสนองจุดประสงค์ของบริษัทผู้ผลิตสินค้าซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มยอดขาย ทำให้การโฆษณามีบทบาทในการพัฒนาสังคมไม่มากนัก

เมื่อมาถึงยุคปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ประชาชนในสังคมมีการศึกษาสูงขึ้นและเริ่มตระหนักถึงปัญหาสังคมที่นับวันจะมีมากขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้าก็เข้าครองส่วนแบ่งตลาดได้มากขึ้น สินค้ามีความมั่นคงในตลาดและเป็นที่คุ้นเคยแก่ประชาชน ในทัศนะของนักโฆษณา แนวทางการโฆษณาจึงเปลี่ยนไปจากการโฆษณาจุดเด่นของสินค้ามาสู่การสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อตัวสินค้าและบริษัทผู้ผลิตสินค้านั้น ซึ่งการสร้างภาพพจน์ที่ดีมักใช้วิธีแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ในปัจจุบันบุคคลากรในบริษัทตัวแทนโฆษณามีการพัฒนาศักยภาพของตนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก บุคคลากรส่วนใหญ่มักจะได้รับการศึกษาถึงระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี อีกทั้งมีโอกาแสวงหาความรู้ทางการโฆษณาเพิ่มเติมอยู่เสมอ เช่น การส่งนักโฆษณาไปดูงานในต่างประเทศ, การติดตามผลงานโฆษณาที่มีคุณภาพจากต่างประเทศ เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้โฆษณานปัจจุบันมีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นกว่าในอดีต

ผู้ชมโฆษณา

ในอดีตผู้ชมมักมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการโฆษณา คือมักจะมี ความเชื่อ ว่าโฆษณาเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) มีแนวโน้มว่าโฆษณาจะบิดเบือนความจริงและหลอกลวงผู้ชม โฆษณาจึงไม่เป็นที่เชื่อถือสนใจของผู้ชม ผู้ชมจึงเกิดความเบื่อหน่ายและ เกิดพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการชมโฆษณา เช่น เมื่อถึงช่วงโฆษณาผู้ชมมักจะปรับเครื่องรับโทรทัศน์ไปชมช่องอื่น

ปัจจุบันโฆษณาได้พัฒนาคุณภาพไปมากขึ้น ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อโฆษณาและยอมรับโฆษณามากขึ้น ดังจะเห็นว่าผู้ชมมีแนวโน้มที่จะติดตามชมโฆษณามากขึ้น เป็นที่ยอมรับทั่วไปว่าปัจจุบันโฆษณาได้เข้ามามีอิทธิพลต่อความคิด, ทัศนคติ, ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมของผู้ชมโฆษณา ดังนั้นจึงมีการนำแนวคิดพัฒนาสังคมเข้ามาสอดแทรกไว้ในโฆษณา ทั้งในรูปโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง และโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อมคือแฝงไว้ในโฆษณาสินค้าทั่วไป จึงกล่าวได้ว่า โฆษณามีบทบาทต่อการพัฒนาสังคมมากขึ้น

การเข้าถึงประชาชน

ถึงแม้ว่าสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ จะดำเนินกิจการมาเป็นเวลานานแล้วแต่มักจะกระจายอยู่เฉพาะในเมือง แต่ในเขตชนบทหรือต่างจังหวัดสื่อมวลชนเหล่านี้จะไม่สามารถเข้าถึงประชาชน ทว่าให้ข่าวสารต่าง ๆ ถูกจำกัดอยู่เฉพาะในเขตที่สื่อมวลชนสามารถเข้าไปถึงซึ่งเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ทั้งประเทศ

เมื่อสื่อมวลชนได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน ทว่าให้สื่อมวลชนกระจายออกไปได้กว้างขวางขึ้น เช่น วิทยุ โทรทัศน์ มีเครือข่ายแพร่

กระจายไปทั่วประเทศ ประชาชนสามารถได้รับข่าวสารความบันเทิงต่าง ๆ
 พร้อมกัน อีกทั้งประชาชนมีเศรษฐกิจดีขึ้น, มีกำลังซื้อเครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ได้
 มากขึ้น เมื่อสื่อมวลชนเข้าถึงประชาชนได้ทั่วถึงมากขึ้น โฆษณาซึ่งเป็นสื่อมวลชน
 รูปแบบหนึ่งก็สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้นด้วย เมื่อหน่วยงานและองค์กร
 ต่าง ๆ ต้องการเผยแพร่แนวคิดพัฒนาสังคมสู่ประชาชนก็สามารถแทรกแนวคิด
 พัฒนาสังคมดังกล่าวไว้ในโฆษณานั้นเอง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โฆษณามีบทบาท
 ในการพัฒนาสังคมมากขึ้นเนื่องมาจากการที่สื่อมวลชนเข้าถึงประชาชนได้มาก
 ขึ้นนั่นเอง

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนา
 สังคมในอดีตแตกต่างจากปัจจุบันกล่าวคือ

นักโฆษณากลุ่มนี้ให้ความเห็นว่าปัจจุบันประชาชนมีความสนใจเชื่อถือ
 ในโฆษณามากขึ้น โฆษณาจึงมีบทบาทในฐานะผู้ให้ข่าวสารแก่ประชาชน เนื่องจาก
 สื่อมวลชนมีเครือข่ายกว้างขวางขึ้น, คุณภาพของงานโฆษณาและบุคคลากรพัฒนา
 ก้าวหน้าขึ้น อีกทั้งประชาชนมีความเชื่อถือในโฆษณาจึงทำให้เกิดการแข่งขัน
 ระหว่างสินค้าแต่ละยี่ห้อในตลาด บริษัทผู้ผลิตต้องพยายามผลิตสินค้าที่มีคุณภาพให้
 เหนือกว่าคู่แข่ง เพื่อเป็นจุดเด่นที่ชักโฆษณาเพื่อดึงลูกค้าที่ซื้อสินค้าของตน เป็นผล
 ให้สินค้าในตลาดเกิดการพัฒนาคูณภาพขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งประชาชนจะเป็นผู้ได้รับผล
 ประโยชน์คือ ประชาชนจะมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ได้
 รับความสะดวกสบาย กินคืออยู่ที่มีพลาสมัยสมบูรณ์ ซึ่งก็คือสังคมได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น
 นอกจากโฆษณาจะมีบทบาทในการพัฒนาสังคมในส่วนของประชาชนทั่วไปแล้ว
 โฆษณายังสามารถมีบทบาทในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น เด็กกำพร้า,
 คนพิการได้อีกด้วย

จากการพิจารณาโฆษณาที่มีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม เราจะสามารถ
แบ่งโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม ออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้คือ

1. โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง

หมายถึงโฆษณาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมโดยตรง และ
ไม่มีการบรรยายสรรพคุณของสินค้าและบริการปรากฏในโฆษณานั้น ทั้งนี้อาจ
ปรากฏชื่อผู้อุปถัมภ์ด้านค่าใช้จ่ายในการผลิตโฆษณาชนิดนั้นหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่าง
เช่น "โฆษณาแด่น้องผู้พิการ" มุ่งช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม "โครงการ
ถนนสีขาว" ของ Toyota มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาในการใช้รถใช้ถนน เป็นต้น

2. โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม

หมายถึงโฆษณาสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไปที่มีเนื้อหาบรรยาย
เกี่ยวกับสรรพคุณของสินค้าและบริการ ซึ่งอาจมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาสังคม
อย่างตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น โฆษณานม UHT ตรามะลิ
ก็ให้ประโยชน์ด้านการส่งเสริมให้วัยรุ่นนิยมดื่มนมมากขึ้น, โฆษณา THANA
CITY เป็นการจำลองภาพสังคมที่น่าอยู่ทำให้ประชาชนเกิดความปรารถนาที่จะ
พัฒนาตนเองและสังคมให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น เป็นต้น

โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง

นับจากอุตสาหกรรมได้เข้ามามีบทบาทในสังคมก็ได้ส่งผลให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่สังคมเจริญขึ้นปัญหาที่จะต้องแก้ไขก็จะมีมากขึ้น ในปัจจุบันจะเห็นว่าหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน พยายามรณรงค์แก้ไขปัญหามีอยู่ในสังคมด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งโฆษณาก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ถูกนำมาใช้แก้ปัญหานี้ เพื่อพัฒนาให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยรณรงค์, ส่งเสริม, บัองกัน และแก้ไขปัญหาค่าง ๆ ในสังคม โดยการโน้มน้าวใจให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาค่าง ๆ ในสังคม เช่น ปัญหาค้านสิ่งแวดลอมเป็นพิษ, ปัญหาผู้ค้อยโอกาสในสังคม เป็นต้น

ตารางที่ 16 แสดงทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม โดยตรงมีผลให้ประชาชนตระหนักถึงการพัฒนาสังคมและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ทัศนคติของ นักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	7	19.4	11	30.6	18	50.0
ไม่แน่ใจ	9	25.0	6	16.7	15	41.7
ไม่เห็นด้วย	2	5.6	1	2.7	3	8.3
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางจะเห็นว่านักโฆษณาจำนวนถึงร้อยละ 50.0 มีทัศนคติว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงสามารถโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้ตระหนักถึงการพัฒนาสังคมและนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้จริง เพราะนักโฆษณากลุ่มนี้มีความเห็นว่าสังคมกำลังขยายตัวและมีความซับซ้อนมากขึ้น จึงเกิดปัญหาสังคมมากขึ้นทั้งที่เป็นปัญหาในชีวิตประจำวันซึ่งประชาชนทุกคนทราบอยู่แล้วแต่อาจมองข้ามไปเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สำคัญเท่าใดนัก ซึ่งโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงได้เข้ามาสะกิดใจและกระตุ้นเตือนให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาเหล่านี้ เช่น พ่อแม่อาจไม่ทันนึกถึงอันตรายของการเก็บอาวุธปืนไว้วันที่ที่ในเด็กสามารถหยิบมาเล่นได้ แต่เมื่อ

กรมตำรวจได้มีโฆษณาเกี่ยวกับเด็กเล่นปืน แล้วหยิบปืนจริง ๆ มาเล่นกัน จนเกิดโศกนาฏกรรมขึ้น จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์เหล่านี้เป็นการจำลองเหตุการณ์จากชีวิตจริง ซึ่งเป็นปัญหาใกล้ตัวที่ประชาชนมองข้ามไป เมื่อโฆษณาชุดนี้เผยแพร่สู่ประชาชนจะทำให้ประชาชนหนักถึงปัญหาเช่นนี้และเพิ่มความระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงยังมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการขาดจิตสำนึกในการรักษาสงแวดล้อมอันเป็นผลให้เกิดปัญหาร้ายแรงตามมา เช่น การขาดสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้ก่อให้เกิดอุทกภัยร้ายแรงในภาคใต้ หรือการขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดของแม่น้ำลำคลองทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงก็ได้เข้ามาช่วยปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในสังคม ทำให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของและหวงแหนทรัพยากรของสังคมทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แม่น้ำลำคลอง และในส่วนที่เป็นทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ถนน ตู้อิทธิพล เป็นต้น โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงพยายามสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของทรัพยากรนั้น เพื่อให้เขาช่วยกันบำรุงรักษาสงนั้นให้ มีสภาพดีอยู่เสมอ ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อสังคมที่ประชาชนอาศัยอยู่นั่นเอง

นักโฆษณาคิดว่าเหตุผลที่ทำให้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงประสบความสำเร็จคือ

1. เป็นการกล่าวถึงเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว เป็นปัญหาที่รุมล้อมอยู่อย่างเลื่องไม่ไ้ เช่น ปัญหามลภาวะ , ปัญหาความมีน้ำใจในการจราจร เป็นต้น
2. เป็นปัญหารุนแรงซึ่งมีผลต่อทั้งตัวบุคคลและสังคมโดยรวม เช่น ปัญหายาเสพติด , ปัญหาโรคเอดส์ ซึ่งเป็นปัญหาร้ายแรงและเป็นที่สนใจของประชาชน

3. รูปแบบของการโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงมักจะ เป็นการ
 เคื่อนำให้ระมัดระวังภัยที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเองและสังคม เช่น โฆษณาเพื่อป้องกัน
 โรคเอดส์ เป็นต้น หรือเป็นการขอความช่วยเหลือจากผู้ค้ำชูโอกาสในสังคม
 เช่น โฆษณาแด่น้องผู้พิการ หรือเป็นการจำลองภาพเหตุการณ์ในชีวิตจริง
 เช่น โฆษณาของ Esso เกี่ยวกับความมั่นใจในการใช้รถจักรยาน ซึ่งโฆษณา
 เหล่านี้จะทำให้ประชาชนรู้สึกคล้อยตามโดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกบังคับหรือ
 ถูกสั่ง

จากเหตุผลดังกล่าวโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงสามารถทำให้
 ประชาชนรู้สึกคล้อยตามและมองเห็นปัญหา ประชาชนจึงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 ไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งมีผลทำให้สังคมได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้น

ส่วนนักโฆษณาจำนวนร้อยละ 41.7 ที่รู้สึกไม่แน่ใจว่าโฆษณาเพื่อ
 พัฒนาสังคมโดยตรงจะสามารถโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้ตระหนักถึงการ
 พัฒนาสังคมและปฏิบัติตาม โดยให้ความเห็นว่า โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง
 เพียงแต่สามารถสะกิดใจประชาชนเท่านั้น เพราะปัญหาสังคมที่โฆษณาเพื่อพัฒนา
 สังคมโดยตรงนามากล่าวถึงนั้นล้วนเป็นเรื่องที่ประชาชนทราบถึงอยู่แล้ว แต่ทว่า
 ประชาชนไม่เห็นความสำคัญจึงมองข้ามไป เมื่อโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง
 ได้นำปัญหานั้นมากระตุ้นเตือน ประชาชนก็จะระลึกได้ในขณะนั้น แต่เมื่อผ่านช่วง
 เวลาของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมไปสักระยะหนึ่ง ประชาชนก็จะลืมและจะไม่
 นึกถึงปัญหานั้นอีกต่อไป

นักโฆษณากลุ่มนี้ได้ให้ความเห็นว่า เหตุที่ทำให้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม โดยตรงไม่สามารถโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้ตระหนักถึงการพัฒนาสังคมและ ปฏิบัติตามได้อย่างจริงจัง เนื่องจาก

1. โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงยังเป็นรูปแบบที่ไม่น่าสนใจ ซ้ำซาก ไม่มีแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ที่จะเร้าความสนใจของประชาชนให้ สนใจติดตามมากนัก

2. โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงนั้นไม่มีงบประมาณมากพอ สำหรับการเผยแพร่ในช่วงเวลาระหว่างรายการที่มีผู้ชมมาก (A-time) อีกทั้งไม่สามารถเผยแพร่สู่ประชาชนได้บ่อยครั้งนักคือยังมีความถี่ต่ำ เพราะ ถูกจำกัดโดยงบประมาณ

3. เมื่อโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงเผยแพร่ออกสู่ประชาชน แล้วนั้น การที่ประชาชนจะยอมรับและ เกิดพฤติกรรมปฏิบัติตามนั้นต้องขึ้นอยู่กับ พื้นฐานต่าง ๆ ของประชาชน เช่น การศึกษา, ประสบการณ์, วัย, สถานะ ทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ให้นักโฆษณากลุ่มนี้มีความเห็นว่าโฆษณาเพื่อ พัฒนาสังคมโดยตรงนั้น อาจไม่สามารถโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้ตระหนักถึง การพัฒนาสังคมและปฏิบัติตามได้อย่างเต็มที่

โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม

โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม คือโฆษณาสินค้าและบริการทั่วไป ซึ่งมีการบรรยายสรรพคุณของสินค้าและบริการ แต่ในขณะที่เดียวกันโฆษณาประเภทนี้ก็สามารถแฝงแนวความคิดการพัฒนาสังคมเล็ก ๆ น้อย ๆ ไว้ในโฆษณาสินค้าและบริการนั้น ซึ่งอาจเป็นความตั้งใจของผู้ผลิตที่มุ่งหวังให้เกิดผลต่อยอดขาย หรืออาจเป็นผลพลอยได้ จากโฆษณาสินค้าและบริการนั้นโดยที่ไม่ได้คาดหวังมาก่อน แต่จุดสำคัญคือโฆษณาสินค้าและบริการนั้นมีผลกระทบต่อประชาชนในสังคม ในด้านค่านิยม, ความเชื่อ, ทัศนคติ และยังมีผลในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงถือว่าโฆษณาสินค้าและบริการดังกล่าวเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถมีบทบาทในการพัฒนาสังคม คือทำหน้าที่เป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อมนั่นเอง

ตารางที่ 17 แสดงทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับโฆษณาสินค้าและบริการ
สามารถมีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม

ทัศนคติของ นักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เห็นด้วย	15	41.7	13	36.1	28
ไม่เห็นด้วย	3	8.3	5	13.9	8	22.2
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางพบว่า นักโฆษณาส່วนใหญ่จำนวนร้อยละ 77.8 มีความเห็นว่าโฆษณาสินค้าและบริการสามารถมีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม ในขณะที่นักโฆษณาจำนวน 22.2 ให้ความเห็นว่าโฆษณาสินค้าและบริการไม่มีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม

ในส่วนของนักโฆษณาที่เห็นว่าโฆษณาสินค้าและบริการสามารถมีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม คือ สามารถทำหน้าที่เป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม ซึ่งมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

โฆษณาสินค้าและบริการบางประเภท เช่น โฆษณานมตราหมี โฆษณาไทยประกันชีวิต โฆษณาเหล่านี้นักจำลองชีวิตครอบครัวที่อบอุ่น พ่อแม่ลูก รักใคร่กลมเกลียวกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน โฆษณาลักษณะนี้จะกระตุ้นให้ประชาชนปรารถนาที่จะมีครอบครัวที่อบอุ่นและเกิดพฤติกรรมที่จะทำให้ตนเองและครอบครัวมีความสุขมากขึ้น, มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น ปัญหาการหย่าร้าง, ปัญหายาเสพติด, ปัญหาอายุอาชญากร เป็นต้น การพัฒนาครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยย่อยที่สุดของสังคมจะเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคมในส่วนอื่น ๆ ต่อไป

2. พัฒนาเด็ก

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า เด็กเป็นกำลังสำคัญของชาติ ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้นั้นต้องอาศัยเด็กที่มีคุณภาพ โดยธรรมชาติของเด็กมีแนวโน้มที่จะยอมรับสิ่งใหม่ ๆ และถูกโน้มน้าวใจได้ง่าย จะเห็นได้ว่าเด็กจะใช้เวลาส่วนใหญ่นานการชมโทรทัศน์ เด็กจึงได้รับข่าวสารจากโฆษณาในรายการโทรทัศน์เป็นปริมาณมาก ผู้ผลิตสินค้าจึงพยายามแทรกโฆษณาสินค้าของตนเข้าในรายการโทรทัศน์เพื่อให้เข้าถึงเด็กมากที่สุด ซึ่งโฆษณาเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็ก เพราะเหตุผลดังกล่าวข้างต้นเราจึงสามารถสอดแทรกแนวความคิดการพัฒนาสังคมเข้าในโฆษณาเหล่านี้ เพื่อชักจูงให้เด็กเกิดความคิดและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ เช่น โฆษณาไมโล หรือโอวัลติน มักจะมีเรื่องเกี่ยวกับ

การส่งเสริมให้เด็กเล่นกีฬา ซึ่งทำให้เด็กเกิดการสนใจเล่นกีฬา หรือโฆษณา เครื่องซักผ้าซาร์ป ทำให้เด็กรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรู้จักช่วย งานในครอบครัว เป็นต้น

โฆษณาสินค้าและบริการ เหล่านี้มีผลต่อเด็กคือส่งเสริมด้าน สุขภาพอนามัยโดยการ เล่นกีฬาและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์, ส่งเสริม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์, ส่งเสริมให้เด็กมีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบ เป็นต้น การพัฒนาเด็กถือได้ว่าเป็นการสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีคุณภาพเพื่อ ให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคมในอนาคต

3. ส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

สังคมจะเจริญก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีสุขภาพ พละนาามัยแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โฆษณาเป็นผู้นำข่าวสาร เกี่ยวกับสินค้าและบริการมาเสนอแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนมีโอกาสเลือก ซื้อสินค้าและบริการที่ดีมีประโยชน์ นอกจากนี้โฆษณายังเป็นผู้กระตุ้นเตือนให้ ประชาชนเอาใจใส่บำรุงรักษาสุขภาพของคนและครอบครัว เช่น โฆษณา แบรินด์เนอโปรตีน เป็นการเตือนให้ประชาชนรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทาง โภชนาการ, โฆษณายาไบรียล เป็นการเตือนให้ประชาชนรับประทานให้ตรง เวลาเพื่อป้องกันการเป็นโรคกระเพาะอาหารอักเสบ, โฆษณาน้ำมันพืชตรางู เป็น การแนะนำให้ประชาชนใช้น้ำมันที่ไม่มีคลอเรสเตอรอลในการปรุงอาหาร เป็นต้น เมื่อประชาชนปฏิบัติตามก็จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพพละนาามัยสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สังคมนั้นเจริญรุดหน้าต่อไป

4. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันคัมภีร์งามสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน เมื่อเวลาผ่านไปศิลปวัฒนธรรมและประเพณีกำลังจะถูกลืมนำไปจากสังคม วัฒนธรรมมีส่วนมากกระตุ้นเตือนให้ประชาชนมีความรักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรม เช่น วัฒนธรรมเบียร์ไทยตราสิงห์ เป็นวัฒนธรรมที่ทำให้ประชาชนได้เห็นศิลปวัฒนธรรมที่สวยงามของชาติ หรือวัฒนธรรมน้ำปลาแท้ตราปลาหมึก เป็นการอนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้านของไทย เช่น ประเพณีงานบวช งานแต่งงาน และการขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ จะทำให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในชาติ เกิดความปรารถนาที่จะพัฒนาประเทศอย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งประเพณีต่าง ๆ เป็นการพัฒนาในด้านจิตใจ, สร้างลักษณะนิสัยที่ดี เช่น การเคารพผู้อาวุโส, ความมีน้ำใจ, ความผูกพันในครอบครัว เป็นต้น ดังนั้นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีจึงเป็นการพัฒนาระดับจิตใจของประชาชนและสร้างแรงผลักดันให้ประชาชนพัฒนาสังคมโดยรวมให้ดีขึ้นนั่นเอง

อย่างไรก็ตามนักโฆษณากลุ่มนี้ได้ให้ความเห็นว่า วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อมนี้จะประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่นั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ตัวสินค้าต้องเอื้ออำนวยให้สอดคล้องแนวคิดพัฒนาสังคม
2. ต้องเป็นสินค้าที่ครองส่วนแบ่งตลาดได้มากพอที่จะไม่ต้องโฆษณาตัวสินค้ามากนัก
3. ควรเป็นโฆษณาลักษณะ Soft Sale ซึ่งจะสามารถเข้าถึงอารมณ์ (Emotional Approach) ได้มากกว่าโฆษณาลักษณะ Hard Sale

4. ความมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนและรับไปปฏิบัติ

จึงสรุปได้ว่าโฆษณาสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป สามารถทำหน้าที่เป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อมได้ กล่าวคือ โฆษณาสินค้าและบริการ ทำให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในด้านสุขภาพอนามัย, ความสะดวกสบาย, การรับรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมไปถึงด้านจิตใจของประชาชน ส่งผลให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

แต่นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 22.2 มีความเห็นว่าโฆษณาสินค้าและบริการไม่มีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม คือไม่สามารถทำหน้าที่เป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม และได้ให้เหตุผลดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของโฆษณาสินค้าและบริการคือ การขายสินค้าและบริการให้ได้มากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาสังคมเลย

2. เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการโฆษณาสินค้าและบริการคือ การเพิ่มยอดขายซึ่งอาจมีการกล่าวถึงการพัฒนาสังคมบ้างเล็กน้อย โดยมิได้เจตนาเพื่อเป็นการนำไปสู่ตัวสินค้าที่ต้องการโฆษณา ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาสังคมที่อยู่โฆษณาสินค้าและบริการนั้นเป็นเพียงจุดเล็ก ๆ เมื่อเทียบกับความสำคัญของตัวสินค้า ทำให้ประชาชนมองข้ามจุดเล็ก ๆ นี้ไปจึงไม่มีผลต่อพฤติกรรมของประชาชนเลยแม้แต่น้อย

นักโฆษณากลุ่มนี้ทำให้ข้อสังเกตว่า แม้โฆษณาสินค้าและบริการจะไม่มีบทบาทต่อการพัฒนาสังคมเลย แต่นักโฆษณาเองก็พยายามหลีกเลี่ยงโฆษณาสินค้าและบริการที่อาจมีผลเสียต่อสังคมและส่วนรวม ตัวอย่างเช่น ในการโฆษณาสุรา นักโฆษณาจะเลี่ยงภาพการยกแก้วสุราขึ้นมาดื่ม แต่ให้ประชาชนเห็นเพียงภาพที่ผู้แสดงถือแก้วสุราไว้เท่านั้น เพราะการดื่มสุราอาจเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่เยาวชน นอกจากนี้นักโฆษณาจะไม่ทำโฆษณาที่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดีของชาติ เช่น จะไม่ทำโฆษณาที่มีภาพลูกกอล์ฟได้เคียงกับพ่อแม่ เป็นต้น นั่นคือนักโฆษณาทุกคนต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

โอกาสของการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

เนื่องจากโฆษณาเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยเงินทุนจากบริษัทผู้ผลิตสินค้า ดังนั้นบริษัทตัวแทนโฆษณาจึงต้องสร้างงานโฆษณาที่ต้องตอบสนองวัตถุประสงค์ของลูกค้าซึ่งมักจะ เน้นการเพิ่มยอดขายเป็นหลัก แม้ว่าปัจจุบันประชาชนจะตระหนักถึงปัญหาสังคมมากขึ้น และหลายหน่วยงานก็ตื่นตัวที่จะเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช่การโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมทั้งโดยตรงและโดยอ้อม แต่อย่างไรก็ดี โอกาสในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมก็ยิ่งขึ้นกับองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายประการ

ตารางที่ 18 แสดงทัศนคติของนักโฆษณาเกี่ยวกับโอกาสที่จะสร้างงาน
โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

ทัศนคติของ นักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เห็นด้วย	14	38.9	18	50.0	32
ไม่เห็นด้วย	4	11.1	-	-	4	11.1
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางจะเห็นได้ว่า นักโฆษณาส່วนใหญ่จำนวนถึงร้อยละ 88.9 มีทัศนคติเห็นด้วยว่า โอกาสที่จะสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมีความเป็นไปได้สูง และให้ความเห็นว่าปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเริ่มเห็นความสำคัญของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยนำโฆษณาลักษณะนี้มาใช้เพื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อหน่วยงาน โฆษณาลักษณะนี้อาจไม่สามารถเห็นผลได้ในระยะเวลาอันสั้น แต่จะเป็นผลดีในระยะยาว

ส่วนนักโฆษณาจำนวนร้อยละ 11.1 มีทัศนคตินักโฆษณาไม่มีโอกาสในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม และได้ให้ความเห็นว่า การสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพดีและประสบความสำเร็จนั้นทำได้ยากเพราะต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคนิคการผลิตค่อนข้างสูงเพื่อให้

เข้าถึงอารมณ์ของประชาชน จึงต้องใช้งบประมาณในการผลิตงานโฆษณาเป็นเงินจำนวนมาก

ถึงแม้ว่านักโฆษณาจะมีทัศนคติแตกต่างกันในเรื่องของโอกาสของการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม แต่จะสังเกตเห็นได้ว่าโดยส่วนตัวนักโฆษณาทุกคนมีความพร้อมและต้องการจะช่วยเหลือสังคม

ข้อจำกัดในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

จากการสัมภาษณ์นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาเกี่ยวกับโอกาสในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมซึ่งนักโฆษณามีทัศนคติแตกต่างกันคือ นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 88.9 มีทัศนคติเห็นด้วยว่ามีโอกาสสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมได้ ในขณะที่นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 11.1 มีทัศนคติไม่เห็นด้วยว่าจะมีโอกาสสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมได้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า นักโฆษณาทั้งสองกลุ่มต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมีข้อจำกัดหลายประการ

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นของนักโฆษณาเกี่ยวกับข้อจำกัดในการ
สร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

ความคิดเห็น ของนักโฆษณา	ฝ่ายบริการ ลูกค้า		ฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ลักษณะตัวสินค้า	3	8.3	3	8.3	6
งบประมาณ	4	11.2	7	19.5	12	30.7
นโยบายบริษัท						
ผู้ผลิตสินค้า	8	22.1	5	13.8	13	35.9
นโยบายบริษัท						
ตัวแทนโฆษณา	2	5.6	2	5.6	4	11.2
เวลาออก						
อากาศ	1	2.8	1	2.8	2	5.6
รวม	18	50.0	18	50.0	36	100.0

จากตารางจะเห็นได้ว่านักโฆษณาส่วนใหญ่นับจำนวนร้อยละ 35.9 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับข้อจำกัดในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมในเรื่องนโยบายบริษัทผู้ผลิตสินค้า รองลงมาคือ นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 30.7 ให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณ ส่วนเวลาออกอากาศ นักโฆษณาให้ความสำคัญน้อยที่สุด

1. ลักษณะตัวสินค้า

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 16.6 ซึ่งประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 8.3 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 8.3 ให้ความเห็นว่า การสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจะต้องสอดคล้องเกี่ยวเนื่องกับตัวสินค้า เช่น สินค้าประเภทรถยนต์ เอื้ออำนวยที่จะสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมที่เกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนน หรือความมีน้ำใจในการใช้รถใช้ถนน ซึ่งจัดเป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง สินค้าประเภทประกันชีวิต เอื้ออำนวยที่จะส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักเก็บออมเงินทองไว้ใช้ในวันข้างหน้า ซึ่งจัดเป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม และนักโฆษณากลุ่มนี้ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า สินค้าบางชนิดก็ไม่เอื้ออำนวยที่จะนำมาใช้งานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม เช่น ชุดชั้นในชาย-หญิง ผ่าอนามัย เป็นต้น ดังนั้นการผลิตงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจึงถูกจำกัดโดยลักษณะของตัวสินค้า

2. งบประมาณ

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 30.7 ซึ่งประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 11.2 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 19.5 ให้ความเห็นว่า โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมต้องใช้งบประมาณในการผลิตค่อนข้างสูง เนื่องจากการผลิตโฆษณานั้นต้องทำอย่างพิถีพิถัน ใช้เทคนิคใหม่ ๆ ประกอบการผลิตโฆษณานั้น เพื่อให้ได้งานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมที่สวยงามและมีความน่าสนใจ จึงจะสามารถเข้าถึงอารมณ์ของประชาชนได้อย่างแท้จริง สามารถโน้มน้าวใจประชาชนให้ตระหนักถึงการพัฒนาสังคมและนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ดังนั้นงบประมาณจึงเป็นข้อจำกัดที่สำคัญประการหนึ่ง

3. นโยบายของบริษัทผู้ผลิตสินค้า

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 35.9 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 22.1 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาร้อยละ 13.8 ให้ความเห็นว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต้องอาศัยการสนับสนุนด้านงบประมาณจากบริษัทผู้ผลิตสินค้า และโฆษณาจะต้องสร้างขึ้นตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่บริษัทผู้ผลิตสินค้าต้องการ จะเห็นได้ว่าบริษัทผู้ผลิตสินค้าที่จะสามารถสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมได้นั้นจะต้องมีความพร้อมหลายด้าน กล่าวคือ บริษัทผู้ผลิตนั้นต้องเป็นบริษัทที่มีความมั่นคง มีสินค้าหลายชนิดเป็นที่รู้จักและสามารถครองส่วนแบ่งตลาดได้มาก ซึ่งจะทำให้มีผลการตอบแทนอย่างสูงโดยไม่ต้องโฆษณาคุณสมบัติของสินค้านั้นอีกต่อไป บริษัทฯ จึงจะสามารถเปลี่ยนนโยบายโฆษณามาเป็นการโฆษณาเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อบริษัทฯ ในรูปการช่วยเหลือสังคมโดยวิธีโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม ซึ่งจะเห็นได้ว่าบริษัทฯ ที่มีความพร้อมในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมยังมีจำนวนไม่มากนัก บริษัทฯ ส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องมุ่งโฆษณาเพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าเป็นหลัก ดังนั้นการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจึงขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัทผู้ผลิตสินค้า

4. นโยบายของบริษัทตัวแทนโฆษณา

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 11.2 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 5.6 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 5.6 ให้ความเห็นว่า การสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัทตัวแทนโฆษณาว่า บริษัทฯ เห็นความสำคัญของงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมหรือไม่ หากบริษัทตัวแทนโฆษณาเห็นว่างานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมีผลดีทั้งต่อการพัฒนาสังคมและการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อบริษัท

ผู้ผลิตสินค้า บริษัทตัวแทนโฆษณานั้นก็มีแนวโน้มที่จะแนะนำชื่อกองทัพบริษัทผู้ผลิตสินค้านั้นหันมาใช้รูปแบบการโฆษณาเพื่อการพัฒนาสังคมแทนการโฆษณาสินค้าโดยตรง แต่หากว่าบริษัทตัวแทนโฆษณามุ่งที่จะผลิตงานโฆษณาที่เน้นการเพิ่มยอดขายสินค้าโดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาสังคมเลย ก็จะทำให้งานโฆษณาที่ผลิตโดยบริษัทตัวแทนโฆษณาแห่งนั้นไม่เกิดประโยชน์ในแง่การพัฒนาสังคม ดังนั้นนโยบายของบริษัทตัวแทนโฆษณาจึงเป็นข้อจำกัดข้อหนึ่งในการผลิตงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

5. เวลาออกอากาศ

นักโฆษณาจำนวนร้อยละ 5.6 ประกอบด้วยนักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าจำนวนร้อยละ 2.8 และนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาจำนวนร้อยละ 2.8 ให้ความเห็นว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมยังไม่สามารถเผยแพร่ไปสู่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากเวลาในการออกอากาศมีจำกัดประกอบกับค่าใช้จ่ายในการออกอากาศนั้นมีราคาสูงมาก และนักโฆษณาในกลุ่มนี้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมที่ขอความร่วมมือจากสถานีโทรทัศน์ในการออกอากาศโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการออกอากาศก็มักออกอากาศในช่วงเวลาที่มีผู้ชมน้อย ดังนั้นเวลาในการออกอากาศจึงจัดได้ว่าเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งของการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

ตารางที่ 20 แสดงลำดับความสำคัญของข้อกำหนดในการสร้างงานโฆษณา
เพื่อพัฒนาสังคม

ลำดับที่	นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้า	นักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์ งานโฆษณา
1	นโยบายของบริษัทผู้ผลิตสินค้า	งบประมาณ
2	งบประมาณ	นโยบายของบริษัทผู้ผลิตสินค้า
3	ลักษณะตัวสินค้า	ลักษณะตัวสินค้า
4	นโยบายของบริษัทตัวแทน โฆษณา	นโยบายของบริษัทตัวแทน โฆษณา
5	เวลาออกอากาศ	เวลาออกอากาศ

จากตารางพบว่านักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าและนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ความสำคัญต่อข้อกำหนดในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมแตกต่างกันในสองอันดับแรก คือ นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายของบริษัทผู้ผลิตสินค้าเป็นอันดับแรก และให้ความสำคัญด้านงบประมาณเป็นอันดับที่สอง ส่วนนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ความสำคัญเกี่ยวกับงบประมาณเป็นอันดับแรก และนโยบายของบริษัทผู้ผลิตสินค้าเป็นอันดับที่สอง

นักโฆษณาฝ่ายบริการลูกค้าและนักโฆษณาฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า การให้ความสำคัญต่อข้อกำหนดในการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมในอันดับที่สามถึงอันดับที่ห้า ได้แก่ ลักษณะตัวสินค้า นโยบายของบริษัทตัวแทนโฆษณาและ เวลาออกอากาศ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

การปรับปรุงโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

แม้ว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจะมีมาเป็นเวลานานพอสมควรและได้ การปรับปรุงให้มีคุณภาพดีขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แต่กระนั้น นักโฆษณาทั้งฝ่ายบริการลูกค้าและฝ่ายสร้างสรรค์งานโฆษณา ต่างมีความเห็น สอดคล้องกันว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมยังมีข้อบกพร่องที่ยังต้องการการปรับปรุง อีกหลายประการ ซึ่งอาจแบ่งตามความรับผิดชอบของฝ่ายต่าง ๆ กล่าวคือ

รัฐบาล

1. รัฐบาลควรเป็นแกนนำในการพัฒนาสังคมคือ เป็นผู้กำหนด นโยบายว่าควรแก้ไขปรับปรุงปัญหาใดก่อนหลัง เป็นสื่อกลางในการขอความร่วมมือและรวบรวมการสนับสนุนจากฝ่ายอื่น ๆ เช่น บริษัทผู้ผลิตสินค้า, บริษัท ตัวแทนโฆษณา เป็นต้น และทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลด้านการพัฒนาสังคม
2. รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านเวลาการออกเผยแพร่โฆษณา เพื่อพัฒนาสังคมออกสู่สายตาประชาชน เพราะปัจจุบันอุปสรรคสำคัญในการ เผยแพร่งานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม ความจำกัดด้านงบประมาณที่จะใช้ในการซื้อ สื่อ (Media) หากรัฐบาลช่วยแก้ไขอุปสรรคในจุดนี้ได้ การโฆษณาเพื่อพัฒนา สังคมก็จะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

3. หน่วยงานของรัฐบาลควรรู้โฆษณาเพื่อการพัฒนาสังคมในการสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่หน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนร่วมมือในกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐบาล และยังให้ประโยชน์แก่สังคมอีกด้วย

บริษัทตัวแทนโฆษณา

1. การสร้างโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจะต้องมีแนวคิดและแผนงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน เพราะปัจจุบันนี้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมักออกมาในรูปแบบใกล้เคียงกัน, มุ่งแก้ปัญหาในเรื่องซ้ำ ๆ กัน โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมควรกระจายแนวคิดไปหลาย ๆ ปัญหา จะเห็นได้ว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมักจะเน้นปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก เช่น ปัญหาเด็กยากไร้ ปัญหาเด็กเป็นโรคขาดสารอาหาร เป็นต้น ซึ่งในสภาพสังคมปัจจุบันยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากที่รอการแก้ไข เช่น ปัญหาคนพิการ ปัญหาคนชรา ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เป็นต้น

2. ควรหาแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ที่จะทำให้ประชาชนเกิดความสนใจติดตาม โดยบริษัทตัวแทนโฆษณาควรมอบหมายให้นักโฆษณาคิดหาวิธีที่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของประชาชน (Emotional Approach) เพื่อโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้คล้อยตามและเกิดการปฏิบัติ

3. การสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม ควรกล่าวถึงผลดีและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการปฏิบัติตามแนวคิดที่โฆษณาเสนอต่อประชาชน เช่น โฆษณาการค้มนม ซึ่งจัดเป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยอ้อม ทำให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง, โฆษณารักเจ้าพระยากับดาวพิเศษซึ่งเป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรง จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสีย เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมนั้นควรจะกล่าวถึงผลเสียของการที่ประชาชนไม่ปฏิบัติตาม

เช่น โฆษณาป้องกันโรคเอดส์ หากประชาชนไม่ระมัดระวังก็อาจเป็นโรคเอดส์ได้

4. บริษัทตัวแทนโฆษณาควรปรับปรุงโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมให้เหมาะสมกับเวลาและสภาพสังคมเพราะแต่ละสังคมย่อมจะมีปัญหาที่แตกต่างกันและในสังคมหนึ่ง ๆ เมื่อเวลาเปลี่ยนไปสังคมก็เปลี่ยนไปด้วยเสมอ ปัญหาที่จะเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจะต้องพัฒนาไปให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น

5. บริษัทตัวแทนโฆษณาควรระมัดระวังในเรื่องเวลาในการออกอากาศเผยแพร่งานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยเฉพาะจะต้องหลีกเลี่ยงเวลาออกอากาศในช่วงระหว่างรายการ (A-Time) เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวประชาชนจะสนใจกับรายการโทรทัศน์มากกว่าที่จะชมโฆษณา หากแทรกโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมไว้ในช่วงดังกล่าว นอกจากจะไม่สามารถดึงดูดความสนใจของประชาชนแล้ว ยังทำให้ประชาชนเกิดความรำคาญอีกด้วย ดังนั้นบริษัทตัวแทนโฆษณาจึงควรเลือกช่วงเวลาออกรายการจะเหมาะสมกว่า

6. งานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมทุกชิ้นที่ได้ออกอากาศเผยแพร่สู่ประชาชนแล้ว บริษัทตัวแทนโฆษณาควรทำการติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของงานโฆษณา และหาข้อบกพร่องของงานโฆษณานั้นเพื่อนำไปแก้ไขและปรับปรุงงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บริษัทผู้ผลิตสินค้า

1. ผู้ผลิตสินค้าที่มีความมั่นคงในตลาดควรจะให้การสนับสนุนการสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งการทำโฆษณาประเภทนี้อาจดูเหมือนเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและไม่ส่งผลชัดเจนต่อการเพิ่มยอดขาย แต่จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาและมีภาพพจน์ที่ดีต่อบริษัทผู้ผลิตสินค้าซึ่งเป็นผลระยะยาว อันจะส่งผลทางอ้อมทำให้ยอดขายสินค้าเพิ่มขึ้น เช่นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมของบริส แสดงให้ประชาชนเห็นว่าสังคมของเราพัฒนาขึ้น น่ายั่งยืน คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น โดยมีบริสเป็นส่วนหนึ่งของสังคมคือ บริสก็ได้พัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จึงสามารถอยู่คู่สังคมไทยได้ถึงปัจจุบัน

2. นักโฆษณาได้ให้ความเห็นว่า การที่ประชาชนไม่มีความศรัทธาในโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมในปัจจุบัน เพราะประชาชนเห็นว่าแม้แต่โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมโดยตรงแท้จริงก็คือการโฆษณาสินค้ารูปแบบหนึ่ง เป็นการเลี่ยงรูปแบบโฆษณาที่ซ้ำซาก แต่จุดประสงค์หลักก็คือการขายสินค้านั่นเอง ดังนั้นเมื่อประชาชนเข้าใจว่า โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมนี้เป็นเพียงฉากบังหน้าของบริษัทผู้ผลิตสินค้า ประชาชนจึงเกิดอคติต่อโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม เป็นเหตุให้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมไม่สามารถโน้มน้าวจิตใจของประชาชนได้มากเท่าที่ควร นักโฆษณาจึงแนะนำว่าโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมไม่ควรปรากฏชื่อผู้อุปถัมภ์เลย เพื่อให้เป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมอย่างแท้จริง

นอกจากนี้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมควรเพิ่มความถี่ในการเผยแพร่สู่ประชาชนและมีการวางแผนโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมเป็นโครงการอย่างต่อเนื่อง นอกจากจะใช้การโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมยังควรมีกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบ เช่นเมื่อมีโฆษณาเรื่องการเคารพกฎจราจร ตำรวจก็ควรควบคุมให้ประชาชนเคารพกฎจราจรอย่างเคร่งครัด ในโรงเรียนควรมีการสอนให้นักเรียนให้รู้จักกฎจราจร

เป็นต้น อีกทั้งการวางโครงการต่าง ๆ ต้องมีจุดหมายและแผนงานที่แน่นอน ระบุผู้รับผิดชอบงานส่วนต่าง ๆ และกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนเพื่อขจัดปัญหา การก้าวก่ายหน้าทีในการทำงาน

แนวโน้มของบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคม

จากการผลวิจัยพบว่านักโฆษณาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็น สอดคล้องกันว่า บทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นทั้งจากรัฐบาล บริษัทผู้ผลิต บริษัทตัวแทนโฆษณา และประชาชน เป็นผลให้โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมีแนวโน้มที่จะได้รับการปรับปรุง คำนึงต่าง ๆ ดังนี้

1. ปริมาณของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

โฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมีแนวโน้มจะมีปริมาณมากขึ้น เนื่องจาก จากบริษัทตัวแทนโฆษณา และบริษัทผู้ผลิตสินค้า ต่างเห็นความสำคัญและยอมรับ ประสิทธิภาพของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม ดังนั้นบริษัทตัวแทนโฆษณาและบริษัท ผู้ผลิตสินค้าจะร่วมมือกันสร้างงานโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น

2. คุณภาพของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

แนวโน้มของคุณภาพของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจะมีลักษณะ การสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น เข้าถึงจิตใจประชาชนมากขึ้น เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตสินค้า จะจัดสรรงบประมาณในการผลิตโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมมากขึ้น ประกอบกับบริษัท ตัวแทนโฆษณาจะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิตงานโฆษณาเพื่อพัฒนา สังคมมากขึ้น

3. เนื้อเรื่องของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม

การเลือกสรรปัญหาที่นำมาสร้างเป็นโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคม มีแนวโน้มว่าจะ เป็นปัญหาที่ใกล้ตัวที่ประชาชนกำลังเผชิญอยู่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และปัญหาจิตสำนึกของคนในสังคม อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของโฆษณาเพื่อพัฒนาสังคมจะต้องปรับไปตามสภาพสังคมเป็นสำคัญ

ในอนาคตสังคมจะก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ทำให้ระบบสังคมซับซ้อนมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมา ซึ่งบทบาทของโฆษณาต่อการพัฒนาสังคมไม่เพียงแต่จะตามแก้ปัญหาสังคมเท่านั้น แต่จะมีบทบาทในการป้องกันมิให้เกิดปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้น